

Krumplit és hagymát osztottak szét

A gazdák is segítenek a rászorulókon

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Múlt héten érkezett meg a zöldségrakomány, már szét is osztották

Fotó: Gligor Róbert László

Maros megyei intézmények, szociális téren tevékenykedő civil szervezetek képviselői fordultak meg múlt csütörtökön Nyárádszeredában, hogy adományokat vegyenek át a Magyarok kenyere program keretében.

Gligor Róbert László

„Több tonna krumplit, hagymát és sárgarépat sikerült összegyűjtenünk Kovászna megyéből. A Magyarok kenyere program jelmondata: 15 millió búzaszem. Ez a 15 milliós Kárpát-medencei magyarságnak az összefogását jelképezi. Ennek részesei a székelyföldi gazdák is, hisz adományaik révén ismét lehetőségünk van segíteni nehéz sorsú társainkon” – írta közösségi

oldalán a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete, amely négy éve részese a Magyarok kenyere programnak, és ennek keretében a gazdák, gazdaszervezetek felajánlásait kezelik, a beérkező adományt pedig rászorulóknak osztják ki. A Maros megyei kedvezményezettek harmadik éve Nyárádszeredában veszik át (Folytatás a 4. oldalon)

Kerékpárút izgalmos megállóhelyekkel

Három pályázatot nyújtott be nemrég egy-egy kerékpárútszakasz kialakítására Marosszentgyörgy önkormányzata. Nem egy szokványos bicikliúttal terveznek, a megállópontoknál látványosságok, szabadidős programok várnak az arra tekerőket.

2.

Agrárkonferencia és díjazás

November 18-án, pénteken délelőtt a marosvásárhelyi Studium Hub előadótermében a Romániai Magyar Gazdák Egyesülete Maros szervezete a Priarevents céggel közösen megszervezte a farmergálát, ahol több hasznos mezőgazdasági előadást követően díjazták az idén legjobban teljesítő gazdákat.

6.

Hatvanéves a Stúdió Színház

Hat évtizede, 1962 őszén, egy időben kezdte el működését a marosvásárhelyi színház újonnan létrehozott román társulata, illetve a Stúdió, amelyet a magyar tannyelvű Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet gyakorlószínházaként hoztak létre.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas

ügyfele számára:

50%-os

kedvezményrel kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2022. november 10. és december 31. között.

A régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es** telefonszámot!

Aktuális

Szemetek a szigetre vessétek!

Kaáli Nagy Botond

Igen, megszületett a hivatalos tervezet a benzínvérekek alig másfél évszázados, csodálatos aranykorszakának végéről: az Európai Parlament október végén jelentette be, hogy a 27 uniós tagállam elfogadta azt a javaslatot, miszerint 2035-től nem lehet majd belsőégésű motorral szerelt új autót – és kisteherautót (!) – értékesíteni az unió területén. Persze ez régi infó, a net tele van vele, de most hivatalossá is vált a szándék. És hiába jelez számos szakterület szakértője, hogy ez így nem fog menni, azok ott fent csak nyomják a gombot, mint süket a csengőt, és úgy tűnik, hogy a zöldségmániás fanatikusok lázálmanak küszöbén az észérvek megállnak, és helyben toporognak, mert a célközönségük a gyermekded utópia tájaira költözött. Arról már írtunk, hogy mekkora öngól lesz ez, példátunk például az akkumulátorokhoz szükséges anyagok bányászatának környezetszennyezésével és a szállítóhajók üzemanyag-fogyasztásával. De arról még nem írtunk, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagok bizony-bizony nem is elegendők. A Benchmark elemzői szerint a következő tíz évben 384 új bányát – többek között 97 természetesgráfit-, 62 kobalt-, 72 nikkel- és 74 lítiumbányát –, valamint 54 szintetikusgráfit-gyárat kellene nyitni ahhoz, hogy az elektromosautózás hosszú időn át is fenntartható legyen. Ez több millió tonnányi (Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

23., szerda
A Nap kel
7 óra 35 perckor,
lenyugszik
16 óra 42 perckor.
Az év 327. napja,
hátravan 38 nap.

IDŐJÁRÁS
Első lehetséges
Hőmérséklet:
max. 12 °C
min. 4 °C

Isten éltesse!
Ma KELEMEN és KLEMEN-TINA, holnap EMMA napja. EMMA: a német Ermából alakult, amely valójában több Erm- és Irm- kezdetű név becézése volt. Jelentése: vagy egy germán néptörzshöz tartozást jelöl, vagy Irmin germán istenség, a világfa nevét őrzi.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. november 22.

1 EUR	4,9253
1 USD	4,7918
100 HUF	1,2047
1 g ARANY	269,1826

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Várja a korcsolyázókat a várbeli jégpálya

A hét végén megnyílt a marosvásárhelyi várban felállított korcsolyapálya. Jegyet váltani másfél órára lehet 9:30–11:00, 11:30–13:00, 13:30–15:00, 15:30–17:00, 17:30–19:00, 19:30–21:00 óra között. Egy jegy ára 15 lej, korcsolyabérlési díj 15 lej.

Helyi termékek vására a Gyémánt parkban

November 26-án, szombaton 9-18 óra között helyi termékvásárt szerveznek Marosvásárhelyen, a Tudor negyedbeli Gyémánt parkban. A kiállító termelőknél egyebek mellett lehet majd vásárolni házas felvágottakat, tejtermékeket, szörpöket, lekvárokat, kézműves csokoládét, mézeskalácsot, adventi koszorút és dísz tárgyakat, valamint kozmetikai cikkek is.

Kreatív elmék

Két év kihagyás után a TEDx Marosvásárhely szervezőcsapata idén is megszervezi ismeretterjesztő konferenciáját, a téma: Kreatív elmék (Creative Minds). Az eseményre november 26-án, szombaton 15 órától kerül sor a Kultúrpalota nagytermében, ahol 12 előadó az említett témában tart előadást. A rendezvény célja annak a kreativitásnak, inspirációnak az átadása, amelyet az érdeklődők mind a szakmai, mind a személyes életükben fel tudnak használni. A rendezvényre több mint 600 résztvevőt várnak. Bővebb információért látogassanak el a <https://tedxtirgumures.ro/> honlapra, illetve az esemény Facebook-/Instagram-oldalára.

Beszélgetés a nők bántalmazásáról

November 25-én, pénteken 18.30-tól a szászrégeni Intim Étterem konferenciatermében beszélgetésre kerül sor Csép Éva Andrea parlamenti képviselővel, illetve dr. Bakk-Miklósi Kinga pszichológussal, pszichodráma-terapeutával a nők bántalmazásáról, annak formáiról, illetve a kiútról, ha valaki ilyen helyzetbe kerül. Az érdeklődők választ kapnak arra, hogy kik tudnak segíteni, hogyan ismerhető fel, ha ismerősünk ebben a helyzetben van, és mit tehetünk érte. A rendezvényen díjazzzák azokat a videókat, amelyeket középiskolás diákok készítettek erre az alkalomra. Szervező az RMDSZ szászrégeni nőszervezete és a Csillag Egyesület. A belépés díjtalan.

Pittner Olivér retrospektív tárlata

A Maros Megyei Múzeum Művészeti Osztálya szervezésében Pittner Olivér (1911–1971) retrospektív kiállításának megnyitójára kerül sor november 25-én, pénteken 17 órától a Kultúrpalota jobb szárnyának második emeleti kiállítóterében. A 23 helyről kölcsönzött, külföldi és hazai köz- és magángyűjteményekből érkező, megközelítőleg 70 olajkép, pasztell és grafika mellett a Pittner-hagyatékából származó leveleket, dokumentumokat, archív családi képeket is láthatja a közönség. A tárlat 2023. április 30-ig lesz látogatható. Nyitvatartás: kedd–péntek 9–16 óra, szombat–vasárnap 9–14.30 óra között.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Idén is összefog a Proactiv Transilvania egyesület és az MDT Közösen a hátrányos helyzetű gyermekek karácsonyáért

Idén is megszervezi közös karácsonyi, Jónak lenni jó elnevezésű adománygyűjtését a Maros Megyei Magyar Diáktanács – MDT – és a Proactiv Transilvania egyesület. Tavaly sok ajándékot tettek a hátrányos helyzetű gyermekek karácsonyfája alá, ezzel is szebbé téve számukra a szeretet ünnepét. Idén ismét sok mosolyt szeretnének vinni a nyárádmonti falvakban élő gyermekeknek.

Nagy-Bodó Szilárd

Baki Arnold, az MDT elnöke elmondta, tartós élelmiszert, ruhaneműt, tisztálkodási szereket, illetve anyagi támogatást is várnak az adakozni vágyóktól. Az adományokat a Bolyai Farkas Elméleti Líceum 73-as termében lehet leadni, de a marosvásárhelyi kosárlabda-mérkőzések alkalmával is, december közepéig. A diáktanács elnöke kiemelte, hogy tavaly sok minden gyűlt, és idén is az a cél, hogy minél több helyre tudjanak ajándékot vinni. Ez nem verseny, nem az az el-

Gyermekek arra várnak, hogy kibonthassák az ajándékukat. A tavalyi gyűjtés eredménye

Forrás: az MDT Facebook-oldala

sődleges cél, hogy túlszárnyalják a tavalyi teljesítményüket.

Kelemen Áron, a Proactiv Transilvania egyesület vezetője hozzátette, ha szükséges, házhoz mennek az adományért, valamint a beérkezett pénzből tűzfát vásárolnak azoknak a családok-

nak, ahol a fűtés gond, ezzel is biztosítva a nehéz sorban élők számára a meleg karácsonyt.

Az egyesület vezetője azt mondta, ha bárkinek kérdése van, megkeresheti őt a 0741-436-367-es telefonszámon.

Infrastruktúra-fejlesztés és szabadidős lehetőségek

Kerékpárút izgalmas megállóhelyekkel

Három pályázatot nyújtott be nemrég egy-egy kerékpárútszakasz kialakítására Maroszentgyörgy önkormányzata. Nem egy szokványos bicikliutat terveznek, a megállópontoknál látványosságok, szabadidős programok várnak az arra tekerőket, ugyanakkor lehetőség lenne arra, hogy a maroszentgyörgyi két keréken jussanak el a megyeközpontba a munkahelyükre.

Menyhárt Borbála

Sőfalvi Szabolcs, Maroszentgyörgy polgármestere lapunknak elmondta, mindig fontosnak tartotta, hogy turisztikai szempontból is fejlődjön a község, illetve az embereknek lehetőséget biztosítsanak arra, hogy kellemesen töltsék el a szabadidejüket. Az infrastruktúra terén látványos a fejlődés, ilyen körülmények között úgy érzik, itt az ideje, hogy a turizmus fellendítését,

a szabadidős programokat, valamint sporttevékenységeket célzó beruházásokra is összpontosítsanak. Ilyen a kerékpárút kialakítását célzó pályázat, amely a községvezető szerint az egyik legizgalmasabbnak ígérkező megvalósítás lesz.

Mint mondta, három, egy-egy kerékpárútszakaszra vonatkozó pályázatot nyújtottak be az utóbbi hetekben. A tervezett bicikliút a város maroszentgyörgyi határáról, a Sörpatika környékétől indulna, érintené a Maros-part nagy részét, majd a Máriaaffi-kastély felé kanyarodva a Tőfalvi úton a Cinege-tető, Tőfalva, Csej körményét, visszakanyarodva pedig a Somostetőhöz közeli részt. Két helyen pályáztak, a Fejlesztési Minisztériumnál és a Környezetvédelmi Alapnál, a harmadik projektet ide nyújtották be, értéke 6 millió lej.

Mint megtudtuk, a terv részeként, a községben már meglévő turisztikai látványosságok mellett, a bicikliúton tekerőknek tematikus programokat kínálnának, többek között csónakbér-

lési, lovaglási vagy sporthorgászati lehetőséget, de jurtatábort, szabadtéri mozi és állatsimogatót is terveznek a megállópontokon. A kerékpárúttal azonban nem csupán kellemes szabadidő-eltöltési lehetőséget biztosítanak a kerékpározni szeretőknek, az 1-es útonal – a kastélytól a Sörpatikaig – a városban dolgozók számára biztonságos közlekedési alternatíva is lenne, hiszen az országúton jelenleg életveszélyes elindulni két keréken.

A község vezetője hozzátette, a turisztikai látványosságok, illetve az általuk megálmodott programok terve a pályázat elbírálásakor, a pontozásnál számít ugyan, de a projekt nem biztosít finanszírozást ezek megvalósítására.

A turisztikai attrakciókra külön, ugyancsak a Fejlesztési Minisztériumnál szeretnének pályázni, Kreatív Maroszentgyörgy címen, ha nem sikerül finanszírozást szerezni, akkor önerőből vállalná fel a község a költségeket.

RENDEZVÉNYEK

Őszülőföldem

November 23-án, szerdán este 6 órától a marosvásárhelyi Bernády Házban mutatják be Székely Szabó Zoltán Őszülőföldem című családi-történelmi könyvét. A Bécsből Marosvásárhelyre visszatelepedett színésszel, íróval és a Tutuka beceneven ismert humoristával Szucher Ervin beszélget. A humor, a szerzőn kívül, két pályatársa, Kárp György és Szélesy Ferenc szolgáltatták.

Hangszermesék a Maros Művészegyüttesnél

November 25-én, pénteken délelőtt 11 órakor a Hangszermesék című előadásra várja közönségét a Maros Művészegyüttes kövesdombi színházában. Énekel Kásler Magdi, kíséri az Üver zenekar: Bartis Zoltán –

hegedű, György Attila – brácsa, Kostyák Márton – bőgő. Az előadást Kelemen László szerkesztette, rendező Török Viola. Jegyek a helyszínen kaphatók, előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon.

Bemutató a Maros Művészegyüttesnél

A 200 évvel ezelőtt született Petőfi Sándor emlékére a Maros Művészegyüttes december 6-án 19 órától a kövesdombi színházában mutatja be a János vitéz című mesejátékot Novák Ferenc „Tata” rendezésében. Az elbeszélő költemény két legfőbb üzenete a mai gyerekek számára, hogy az élet legfontosabb vezérlőelve a szeretet, és hogy tetteinek következményeit mindenkinek vállalnia kell. Rendező-koreográfus Novák Ferenc (Tata). Jegyek a helyszínen kaphatók, előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Koalíciós megállapodás a jövő évi nyugdíjemelésről

Megállapodtak a koalíciós pártok a jövő évi nyugdíjemelésről: a nyugdíjpont 12,5 százalékkal emelkedik januártól, a kisnyugdíjasok pedig további támogatásban részesülnek – közölte hétfőn közösségi oldalán Kelemen Hunor miniszterelnök-helyettes.

A nyugdíjpont értéke 1784 lej lesz. „Az RMDSZ mindig szívügyének tekintette és támogatta a nyugdíjasokat. Ma Romániában a nyugdíjasok 91 százaléka 3000 lej alatti nyugdíjat kap, morális kötelességünknek tartjuk, hogy az ő jövedelmüket az infláció mértékével, vagy amikor lehetőségünk van, annál többel is megemeljük” – írta Facebook-oldalán az RMDSZ elnöke.

Azok a nyugdíjasok, akiknek a havi járandósága nem haladja meg az 1500 lejt, 1000 lejes, az 1501-2000 lej közötti nyugdíjjal rendelkezők 800 lejes, a 2001 és 3000 lej közötti

jövedelemmel rendelkező nyugdíjasok pedig 600 lejes többletámogatást kapnak. Ezt az összeget két részletben osztják majd ki, az év elején, illetve az év közepén.

Azok a nyugdíjasok, akiknek 1700 lej alatt van a jövedelmük, kéthavonta 250 lej értékű szociális utalványokat kapnak – részletezte a politikus.

„Segítséget nyújtunk az energiaszámlák kifizetésére a 60 év fölötti, 2000 lej alatti nyugdíjasoknak. Ők 2023-ban 1400 lej nyugdíjkiegészítést kapnak háztartásonként, amit szintén két egyenlő részletben kapnak kézhez. A koalíció arról is döntött, hogy a fogyatékkal élők 13. havi juttatást kapnak, valamint az inflációhoz igazítják a háborús veteránok és azok özvegyeinek juttatását, amelyet 2018 óta befagyasztottak. A gyermekpénzként ismert gyereknevelési pótlékot is az infláció növekedéséhez igazítják majd jövőtől” – közölte az RMDSZ elnöke.

Időjárési riasztás Olaszországban

Szardínia szigetén és Abruzzo tartományban a legmagasabb fokozatú, további kilenc régióban pedig közepes szintű riasztást léptetett életbe az olasz katasztrófavédelem egyelőre kedd éjfélig a rendkívüli meteorológiai helyzet miatt, amelyben a hegyekben erős havazás, a tengeren heves szellőkések várhatók.

Róma monszonszerű esőzésre ébredt kedden. Roberto Gualtieri főpolgármester már hétfőn elrendelte a parkok és temetők lezárását. Lezárták a főváros tengerpartjaként ismert Ostia strandterületeit is az erős hullámmás miatt.

A közép-olaszországi Lazio tartományban több város és település iskolája elsősorban a tengerparti térségekben

kedden nem nyitott ki. Nápolyban is lezárták a tengerparti sétányokat, nem nyitották ki az iskolák, és zárva maradtak Szicília több városában is. Campania tartományban a polgári védelem ötezer homokzsákkal készült arra az esetre, ha megáradnának a patakok, a térségben ugyanis gyakoriak az áradások.

Heves eső, viharok, szellőkések és áradások miatt kilenc tartományban rendelkeztek el narancssárga riasztást, amely közepes készültséget jelent. Havazást jelentettek az Alpokból már ötszáz méteres magasság felett.

Abruzzo tartományban és Szardínia szigetén vörös riasztás lépett életbe: az elsőben rendkívüli havazásra, a szigeten akár nyolcméter magas hullámokra is számítanak.

Az országos meteorológiai intézet Nero császár második feleségéről Poppeának nevezte el az időjárési jelenséget, amelyet az utóbbi évtizedek egyik legerősebb ciklonjaként jellemeztek. Ez az előrejelzések szerint felhőszakadást és intenzív havazást hoz az Alpokban, hurrikánszerű szelet a tengeren.

Poppea északkeleti irányból vonul végig a félszigeten, Friuli Venezia Giulia tartománytól egészen Sziciliáig. A sirokkónak nevezett erős szél a tenger vizét a velencei lagúna irányába tereli, ezért a városban a tengerszint tetőzésére számítanak. A velenceiek abban bíznak, hogy a vizet a már működő Mose-mobil zsiliprendszer vissza tudja tartani. (MTI)

Spórol és további drágulásra számít a németek többsége

A német lakosság többsége igyekszik visszafogni kiadásait, és az általános drágulás folytatódására számít egy kedden ismertett felmérés szerint.

A Die Welt című lap a fogyasztói hangulat alakulásáról az EY nemzetközi tanácsadó vállalat által negyedévente készített reprezentatív kutatás új németországi adatait ismertette kiemelve, hogy a meredeken emelkedő árak miatt sokan csak a legszükségesebb termékeket és szolgáltatásokat tudják megvásárolni, és nem számítanak gyors javulásra.

Az EY Future Consumer Index (FCI) nevű mutatójának vizsgálatához Németországban felvett adatok szerint az Európai Unió legnagyobb gazdaságában a fogyasztók több mint háromnegyede kénytelen visszafogni kiadásait, és minden második ember csak a nélkülözhetetlen dolgokat veszi meg.

A családi, egyéni megszerezések különösen a divataruval és a szórakoztató elektronikai cikkekkel foglalkozó vállalat

közösköket sújtják. A megkérdezettek 56 százaléka azt mondta, egyelőre egyáltalán nem vagy csak alig vásárol új ruhákat, és ugyanígy visszafogja magát például a televíziók, okostelefonok, laptopok és játékkonzolok esetében.

A németek az autózásan is igyekeznek spórolni, 50 százaléka a szokottnál kevesebbet tankol, és mintegy 25 százaléka a gyógyszertárakban is kevesebbet költ. Ráadásul úgy tűnik, hogy ez csak a kezdet, mert az EY felmérése szerint a háztartások nagy része további költségcsökkentést tervez a következő hónapokra. A lista élén az ételkiszállítás áll, a német fogyasztók fele tervezi, hogy ritkábban rendel házhoz készletet. Ugyancsak jelentős részük kevesebb utazást, nyaralást tervez, ritkábban jár majd vendéglőbe, moziba, szórakozóhelyre, és kevesebbet költené a többi között a fitnessztermi tagsági díjra és streamingszolgáltatások előfizetésére.

„Az infláció miatt a fogyasztók lehetőségei erősen korlátozottak, így kisebb

a fogyasztásra fordítható jövedelmük” – magyarázta az adatokat a Die Weltnek Michael Renz, az EY munkatársa.

Ugyanakkor a németek többsége azt is tervezi, hogy többet költ élelmiszerre és tisztálkodási szerekre. Az EY felmérése alapján szinte mindenki, a német lakosság 96 százaléka szerint ugyanis a következő hat hónapban folytatódik a drágulás, főleg az energia, az üzemanyag és az élelmiszerek területén.

Az infláció a legutóbbi, októberi adatok szerint 10,4 százalékos Németországban, ez új rekord az ország újraegyesítés (1990) utáni történetében. A fogyasztói árak alakulásának legfontosabb előretételező mutatójaként számoltartott termelői árak emelkedése azonban októberben éves összevetésben lassult – 34,5 százalékra, a szeptemberi 45,8 százalék után –, havi összehasonlításban pedig 2020 májusa óta először csökkenést regisztráltak, a termelői árak 4,2 százalékkal voltak alacsonyabbak, mint szeptemberben. (MTI)

Negyvenezer lejes bírság egy facebookos élő bejelentkezés miatt

Negyvenezer lej büntetőbírságot kell kifizetnie a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) egyik törvényhozójának, amiért egy bűnügyi nyomozással kapcsolatos iratot osztott meg a Facebookon. A legfelsőbb bíróság hétfői ítélete jogerős.

Daniel Gheorghe Rusu Fehér megyei képviselőt az igazságszolgáltatás érdekeinek kompromittálása miatt állította bíróság elé a főügyészség 2022 elején.

A helyi média beszámolóit szerint a

törvényhozó 2020 szeptemberében Spring község polgármestereként egy facebookos élő bejelentkezésben megmutatott egy dokumentumot a szászsebesi bírósági ügyészség egyik dossziéjából, rajta a nyomozásban érintett személyek nevével. Az ügyészek szerint az irat közzétételével Daniel Rusu óvatosságra inthette az érintett személyeket.

Rusu elismerte, hogy meggondolatlanul járt el az ügyészség dokumentumának közzétételekor, de – mint magyarázta – tisztázni akarta magát a vá-

lasztók előtt, miután a választási kampányban azzal vádolták meg, hogy moldovai állampolgárokat hozott a községbe, hogy rá szavazzanak.

„Nem tudtam, hogy még nem zárták le az ügyet. Szerintük nem kellett volna megmutatnom azt a papírt. (...) Szerintem meg ez egy politikai ügy, nem korrupcióról vagy egyébéről szól. Nem történt károkozás” – magyarázta akkor Rusu, aki végül elvesztette a polgármester-választást, de képviselői mandátumot nyert az AUR listáin. (Agerpres)

Ország – világ

A székely himnusz éneklése alkotmányos jog

Novák Eduárd sportminiszter kedden kijelentette, hogy a székely himnusz éneklése a különböző sporteseményeken a magyar közösség hagyományai közé tartozik, és az alkotmány biztosítja a közösség számára ezt a jogot. Novák kedden Piatra Neamț-ra látogatott, ahol az országos sportstratégiát mutatta be. Az eseményen részt vevő újságírók megkérték, fejtsse ki a véleményét arról, hogy a többségben magyarok lakta megyékben, de nem kizárólag, a sporteseményeken el szokták énekelni a székely himnusz. „Ez egy olyan régió, ahol a nagy többség magyarul beszél. Ez a hagyományunk része, senkit nem zavarunk ezzel. Ez egy normális dolog, hagyományunk megélése, amit az alkotmány is szavatol” – válaszolta az RMDSZ-es miniszter.

Öngyilkos lett egy ügyész fia

A főügyészség folytatja a nyomozást a Teodor Niță konstancai ügyész fiának öngyilkossági ügyében – közölték az Agerpres hírügynökséggel a nyomozáshoz közel álló források. A 31 éves Adrian Petrică Niță bírósági végrehajtó vasárnap lőtte fejbe magát. A fitaleMBER annak a Teodor Nițănak a fia volt, aki a konstancai táblabírósági ügyészség ügyészeként több nyomozást is vezetett illegális hulladékimporthal kapcsolatos ügyekben. A helyi média beszámolóit szerint Adrian Petrică Niță elment vasárnap apja házához, elvette az ügyész pisztolyát, majd bérelt lakásában fejbe lőtte magát. Mielőtt öngyilkos lett volna, küldött egy üzenetet az édesapjának, amelyben megmagyarázta a tettét.

Romániának nem tetszik Orbán Viktor sálja

A román külügyminisztérium közölte a bukaresti magyar nagykövettel, hogy „határozottan helyteleníti” Orbán Viktor magyar miniszterelnök gesztusát, aki Nagy-Magyarország-térképet ábrázoló sállal a nyakában gratulált Dzsudzszák Balázsnak, a 109-szeres magyar válogatott játékosnak a nemzeti csapatban játszott vasárnap esti búcsúmeccse után. A külügyi tárca hétfő esti közleményében rámutatott, a magyar kormányfő magatartása „nyilvánvaló ellentétben áll a nyitottsággal és a kétoldalú párbeszéd újraindításának légkörével, amely a román külügyminiszternek a magyar hivatali kollégájával, illetve a magyar kormányfővel folytatott budapesti egyeztetéseit jellemezte” – írta az Agerpres hírügynökség.

Szemetek a szigetre vessétek!

(Folytatás az 1. oldalról)

kitermelést jelent. És ez csak egy (újabb) példa. Mert a 2035 mint szám lehet, hogy a távoli idő kódében lebeg, de ez számunkra mindössze 13 évet jelent. Mit csináltak ezelőtt 13 évvel, emlékeznek? Na ugye, hogy nem is volt olyan régen?

Ennyi időnk van még a tervezett átállásig. Persze, mint mondják, a belsőégésű motorral szerelt autókat nem fogják betiltani, a tervezet csak az új autókról szól. Tehát megvárják, hogy a benzinesek, dízelek kivénüljenek. Esetleg meggyorsítják e vénülést egy-két brutális adócsomagocskával, tankoláskorlátozással, hirtelen beszerezhetlenné váló alkatrészekkel, megvannak a mód-szerek, nem aggódunk. És akkor majd jöhet a szép, új világ. De hogyan fog ez kinézni nálunk? Minden blokk-lakás ablakából éjjelente hosszabbítóerdő kigyózik majd a parkolók felé? Vagy még a hálózati töltést is betiltják, mint Norvégiában, ahol otthon már csak saját töltőállomásról szabad áramot tankolni? Hol fogjuk őket feltölteni? És ha ez valami csoda folytán mégis minden nap sikerül, hány baleset lesz majd a hangtalanul suhanó verdák miatt? És mi történik közben mondjuk Indiával és a hasonló országokkal, ahol történelem előtti, füstökádó gépezetek járnak milliós szám? Mégis, mekkora hozzájuk képest Európa? Tényleg megmentjük ezzel a lépéssel a bolygót? Pont Európa menti meg? Az egyik legkisebb kontinens? A bürokraták diktatúrája?

Csak egy tanácsunk van: ha lapul a garázs mélyén mondjuk egy jó állapotú 1300-as Dacia, 100-as Škoda, állólámpás Mercedes vagy bármi a nagyapó korából, nehogy elkótyavetyéljék! Újítsák fel, írják be veterán-nak, és széles vigyorral röfrintsék be 2035 után. Azokat már nem büntethetik adókkal és hasonlókkal. (Egyébként a bejelentés óta kezd felfutni az európai veterán-autó-piac, csak mondom.) Szóval röfrintsék be, és járjanak vele boldogan, miközben az Európába látogató, jövőbeli amerikaiak és ázsiaiak széles vigyorral, ámulva fényképezgetik majd a csodálatos, addigra ki-és átalakult, egyedivé vált uniós autóparkot, és réveteg, párás tekintettel, remegő szájjal ismételtetik, miközben egymás után lövik a képeket az Instára: itt vagyunk, hashtag, Európa a második Kuba!

A gazdák is segítenek a rászorulókon

(Folytatás az 1. oldalról) a szervezet részéről a zöldséget. Erre az akcióra került sor múlt héten, amikor Fábán Ferenc gazda adott helyet a rakománynak, és itt történt a szétosztás is.

Van kinek, van mit szétosztani

A gazdászervezet alelnöke, a nyáradszeredai Szabó Árpád mérnök lapunknak elmondta: a szervezet idén több mint 20 tonna lisztgabonát osztott szét Maros megyében, emellett a Kovászna megyei gazdák több mint 15 tonna krumplit, 1800 kilogramm hagymát és 100 kilogramm murkot adományoztak. A 15 gazda által felajánlott zöldséget kedden gyűjtötték össze a falugazdászok, szerdán szállították Nyáradszeredába, és csütörtökön már át is vehették az intézmények. Ezek nagy része már az elmúlt években is kapott hasonló adományt, de bővült a kedvezményezett köre. Kapott a hagymából és a krumpliból a Szent Ferenc alapítvány szovátai és teremújfalusi gyermekotthona, a Szent Erzsébet egyesület marosvásárhelyi és marossárpataki gyermekotthona, a magyarfülpösi Szivárvány alapítvány szórványkollégiuma, a holtmarosi Czegei Wass alapítvány, a nyáradszeredai és nyárádmagyarósi idősotthon, a székelyabodi gyermekotthon, a marosvásárhelyi Divers egyesület, a Lazarenum alapítvány gyermek- és idősotthona, és jut a marosvásárhelyi Ügyes Kezek, Kálvin János alapítványoknak és a Gondviselés szervezetnek is – sorolta a kedvezményezettek Szabó Árpád, aki szerint „a visszajelzések nagyon jók, és mi is úgy gondoljuk, hogy az adomány jó helyre került”. A Maros megyei elosztásért felelős alelnök köszönetét fejezte ki a nyáradszeredai önkormányzatnak, amely segített a rakomány átvételében és szétosztásában, aminek köszönhetően a remélnél gyorsabb volt a kedvezményezettek kiszolgálása, ugyanakkor Fábán Ferenc gazdának, aki idén is felajánlotta erre a célra a raktárát, így az esős idő ellenére hatékonyan zajlott le az akció.

Nyáradszereda nemcsak a Kovászna megyei gazdák adományainak elosztásában vesz részt három éve, hanem idén a Magyarok kenyere program egyik legjelentősebb rendezvényének, a Kárpát-medencei búzaszentelésnek is házigazdája volt – tette hozzá Szabó Árpád. Azt is elmondta: a szervezet gabonát, lisztet osztott szét a megyében, ahogy begyűlt a gazdáktól, régióként ki is osztották. Búzásbesenyőből a napokban két tonna lisztet juttattak el a Divers és a Szent Erzsébet egyesületeknek, Mezőbádon a

Lazarenum alapítványának. Minden évben jut adomány a marosszentgyörgyi karmelita nővéreknek is, idén is kaptak gabonát az ehedi gazdáktól, a mostani krumpli- és hagymarakományból is részesülnek.

Nagy segítség mindenkinek

A Czegei Wass Alapítvány Holtmaroson öreg- és gyermekotthont működtet a Tulipán Házban. Nagy segítség nekik ez az adomány. Időnként segítséget szoktak kapni a Magyarok kenyere program keretében, amiből jut mindkét intézménynek: a Tulipán Házban 35 idős személyt látnak el, és jelenleg 13 olyan gyerek él náluk, akik a társadalmi körülmények miatt szakadtak ki családjuk köréből – mondta el kérdésünkre az alapítvány nevében Györfi Sándor, miután autóra tették a zöldséget.

A nyárádmagyarósi idősotthonban 42 személyt látnak el, így itt is jól fog minden adomány. Volt olyan eset, amikor az egyik falubeli ajánlott fel két zsák krumplit, ami egy hétre elegendő volt az intézmény konyhájára – mondotta el a Népújságnak Jakab László igazgató.

A szovátai Szent József gyermekotthonnak hatalmas segítség az adomány, szinte egy évre elegendő krumplit kaptak. A Szent Ferenc alapítvány által fenntartott intézményben 40 gyermeket gondoz hat ott élő nevelő, a mindennapi ellátásukban a krumpli alapélelmiszernek számít, és ennek az adománynak köszönhetően legalább szeptemberig elég lesz – nyilatkozta lapunknak a ház vezetője. Kalapács Dalma azt is elmondta: gyakran kapnak adományokat, de ezek kisebb méretűek, nem oldják meg hosszabb távra a szükségleteket. Néha egy-egy helyi lakostól is kapnak, érkezett már segítség a helyi S. Illyés Lajos iskolától is, és karácsony táján szoktak adakozóbb kedvűek lenni az emberek.

Idén is megszervezi az ETV a Karácsonyi csodavárót

Zenei vetélkedővel fűszerezik az ünnepet

Nagy-Bodó Szilárd

Mostanra már szállóigévé vált, hogy nincs karácsony Kevin nélkül, ami arra utal, hogy az ünnepi időszakban az összes tévécsatorna sugározza a Reszkesetek, betörök filmet. Természetesen nem véletlenül, hiszen számos nézőnek éppen erre van igénye, és a klasszikus komédia is a szeretet ünnepéhez tartozik már, kicsit olyan lett, mint a szaloncukor vagy a bejgli. Vannak olyan produkciók, amelyek itt nálunk, Erdélyben készülnek, hogy minőségi zenés, karácsonyi hangulatú műsort nézhessünk a televízióban a szeretet ünnepén. Ilyen a Karácsonyi csodaváró, amelyet idén másodjára szervez meg az Erdélyi Magyar Televízió. Az eseményre november 27-ig lehet jelentkezni egy minimum 120, legfeljebb 210 másodperces zenei produkcióval, amelyet fekvő állásban kell felvenni, és mp4 formátumban eljuttatni a csodavaro@erdely.tv e-mail-címre.

Nagy Enikő, az Erdélyi Magyar Televízió munkatársa, a Karácsonyi csodaváró ötletgazdája és szervezője megkeresésünkre elmondta, hogy a jelentkezés nincs korhatárhoz kötve, bárki jelentkezhet, aki megmutatná tehetségét a közönségnek. A szervező aláhúzta, hogy a beküldött dalok szövege nem tartalmazhat gyűlöletbeszédet, nem lehet

szexista, rasszista vagy felbujtó jellegű. Továbbá a produkció nem tartalmazhat más zenésztől, zenekartól átvett zenei alapot, viszont stílusbeli megkötés nincs, de támogatni és értékelni fogják azokat a beküldött munkákat, amelyekben a zeneszerek minél kreatívabb módon adják elő a karácsonyi dalokat.

A beküldött produkciókat november 28-án közzéteszik az Erdélyi Magyar Televízió YouTube-csatornáján, ahol a közönség kedveléssel, azaz like-

okkal, választhatja ki, hogy melyik dal nyerte el a tetszését. Így születik meg a közönségszavazás győztese. Az ötletgazda hozzátette, hogy az előző évben a szavazók által kiválasztott győztes egy okostelevízióval lett gazdagabb. Idén úgy gondolták, lehetséges, hogy egyes előadók vagy zenekarok nagyobb segítséget jelentene egy mikrofon vagy hangfal. Ezért az idei közönségszavazás nyertese egy elektronikai árucikkre beváltható utalványt kap, amit saját belátása szerint használhat fel. A közönség december 6-ig választhatja ki azt a dalt, amelyik szerinte érdemes a díjra.

Nagy Enikő hozzátette, hogy a közönségszavazás mellett az idén is egy nagy produkcióval készülnek, amelyet december 25-én este fognak sugározni az Erdélyi Magyar Televízióban, illetve a tévé YouTube-csatornáján. A karácsonyi műsorban fel fog lépni a közönségszavazás nyertese, a zsűri be fogja hívni a műsorba az általa választott három előadót, előadókat is. Azzal kapcsolatban, hogy ki választja ki a három előadót, egyelőre nincsenek publikus információk, az ötletgazda úgy fogalmazott, hogy az Erdélyi Magyar Televízió Facebook-oldalát ezért is érdemes lesz követni, hiszen egyrészt ott fogják közzétenni a további információkat, híreket, másrészt érdekes nyereményjuttatással is készülnek.

Nagy Enikő, a Karácsonyi csodaváró ötletgazdája, szervezője

Fotó: Simó Franciska

Tájékoztató körúton népszerűsítették a Sapientia kínálatát „Házhoz ment” az egyetem

A járványhelyzet szülte korlátozások miatt az utóbbi két évben elmaradt a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem hagyományosnak számító felvételi tájékoztató körútja, de november 14–18. között ismét „házhöz ment” az egyetem, az ország magyar középiskoláiba látogatott el, és ismertette a diákokkal a képzéskínálatot, valamint a sapientias hallgatói élettel kapcsolatos tudnivalókat.

A tájékoztató körúton több mint 3500 erdélyi magyar középiskolához jutottak el a Sapientia EMTE önkéntes hallgatói, akik vállalták, hogy részt vesznek a kezdeményezésben, és ismertetik a csíkszeredai, kolozsvári, marosvásárhelyi karok, illetve a sepsiszentgyörgyi tanulmányi központ oktatási kínálatát és az egyetemistalét előnyeit. A tájékoztató körút kiváló alkalom a közép-

iskolások számára, hogy közvetlenül a Sapientian tanuló diákoktól szerezzenek információkat az egyetem képzéskínálatáról, az egyes szakokkal kapcsolatos részletekről, a diákéletéről, és a felvétellel kapcsolatos kérdéseiket is feltehetik nekik. A találkozásokon a diákok az egyes szakok bemutatása mellett személyes történeteket, saját tapasztalataikat is megosztották fiatalabb társaikkal, beszámoltak az elhelyezkedési lehetőségekről, hogy segítsenek nekik a pályaválasztásban, hiszen az egyetem nagy hangsúlyt fektet a jövőkép, a szakhoz kapcsolódó szakmák ismertetésére – derül ki a lapunkhoz eljuttatott közleményből. A beszélgetések során mutatkozó érdeklődés, a feltett kérdések pedig egyértelműen arról tanúsították, hogy szükség van az ilyen bemutatókra, hiszen a középiskolások első kézből nyerhetnek betekintést a szakkinálatba, miközben egy-egy személyes történet ösz-

tönözheti őket egy adott szak választására.

Csíkszereda és Kolozsvár vonzáskörzetében négy-négy, míg Ma-

rosvásárhely környékén két csapat látogatott el a középiskolákba, minden csapatban egy-egy hallgató képviselte az egyetem három karát. A csapatok Brassótól, Gyergyószentmiklóson és Nyáradszeredán át, Máramaroszigetig, illetve Aradig jutottak el. Jövő év márciusában az egyetem mindenik helyszínén nyílt

napokat szerveznek péntekenként, ugyanakkor egy újdonság is segíti a leendő hallgatókat, hogy megismerkedjenek az intézménnyel: virtuális séták segítségével minden épületet online „körbejárhatóvá” tettek. Ezek a www.sapientia.ro honlapon a Rólunk menüpontban érhetőek el. (menyhárt)

Megújult a csittszentiváni iskola

Ünnepélyesen adták át a 2020 és 2022 között kívül-belül megújult Csittszentiváni Általános Iskola épületét. Az iskolaépületet Mezőpanit község önkormányzata irányításával, európai uniós és helyi forrásokból, azaz a Regionális Operatív Program és a helyi tanács támogatásával tették rendbe.

Kovács Ildikó

A tanintézet hivatalos átadásának reggelén a kisiskolások izgatottan léptek be az épületbe, hogy szemügyre vegyék, mi történt az elmúlt két évben az iskolájukban.

Az esemény megnyitójára az udvaron került sor, ahol elsőként Ráduly Csongor Attila igazgató köszöntötte az összegyűlteket. Balogh Károly helyi református lelkész áldását adta az intézményre, amit a szalagvágás és az eseményre készült emléktábla leleplezése követett.

Illés Ildikó volt főtanfelügyelő-helyettes ünnepi beszédében elmondta, hogy munkássága során főként arra törekedett, hogy a magyar kisiskolák megmaradjanak, ezért volt szívügye a Csittszentiváni Általános Iskola

fenntartása is. Deák János, aki harminc évet oktatóként – ebből 20 évet iskolaigazgatóként – töltött, arról beszélt, hogy küldetésének tekintette megteremteni a megfelelő iskolai körülményeket, hogy a szülők ne a városba vigyék a gyerekeiket tanulni. Bár munkásságának végén kezdődtek el a javítási munkálatok, ugyanúgy osztozik az örömben. A tanári kar képviselőjében Bartha Katalin tanítónő kifejezte örömét, mivel egykoron ő is diák volt az iskolában, mostanra pedig tanítónőként tevékenykedik itt.

Csép Éva Andrea parlamenti képviselő a gyerekek itthon maradásának fontosságát és a szülők bátorságát emelte ki beszédében: „Ünnepeljük a családokat. Azokat a családokat, amelyek bátrak voltak, gyereket vállaltak. Nem egyet, nem kettőt, hanem akár hármat is, és még bátrabbak voltak, mert nem vitték be őket Marosvásárhelyre iskolába. Úgy gondolták, hogy itthon, a saját településükön egymás mellett nőjenek fel ezek a gyerekek.”

Mezőpanit község polgármestere, Bodó Előd Barna köszönetet mondott azoknak, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a csittszentiváni gyere-

kek korszerű körülmények között tanulhassanak.

Elmondta, Csittszentivánon az elmúlt években jelentős fejlesztések történtek. Nem csak aszfaltozás, sportfejlesztések, hanem teljesen megújult a kultúrotthon, az egyház híveinek és külső adományozóknak, közöttük az önkormányzatnak és az RMDSZ-es parlamenti képviselőnek köszönhetően a templomtorony és környéke is átalakult, átadtak három kisebb-nagyobb köztéri parkot, és most a felújított iskolát. Hozzáteve, remélik, hogy jövőben a Cseke Attila miniszter által patronált Anghel Saligny program keretében elkezdődik az ivóvízhálózat és a szennyvízhálózat kiépítése is Csittszentivánon. Hasonló fejlesztések a község többi falujában is szép számban voltak.

Gondolatait az alábbi Szent-Györgyi Albert-idézetrel zárta: „Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája”, hozzátéve: „Mi, a helyi önkormányzat megtettük a kötelességünket, most önökön a sor, hogy mindig legyen utánpótlás, hogy még sokáig telt házzal tudjon működni az iskola, a helyi közösség és mindannyiunk jövőjének biztosítása érdekében.”

Az átadási ünnepség az épület bemutatása után a diákok kulturális műsorával és köszöntőbeszédével folytatódott a szintén nemrég felújított csittszentiváni Tollas Jenő Kultúrotthonban. Szabó Csilla magyartanár és Puskás Árpád táncoktató vezetésével a gyerekek néptáncal, szavaltatok sorozatával és az iskola himnuszának elneklésével színesítették az eseményt. Az ünnepélyes rendezvényt a közösen elfogyasztott ebéd és kötetlen baráti beszélgetések zárták.

Angéla gyerekkorában még az esőcseppeket vagy a reggeli harmatot is képes lett volna megszámolni. Volt ebben valami kényszeresség, de tagadhatatlan haszna is vált belőle, hiszen amikor a játszótársaknak már rég elfogyott a zsebpénzük, ő még csak akkor kotorászta elő az aprókat a nyakába akasztott kistáska mélyéből. Nem azért, hogy másoknak kölcsönözzen, de azért sem, hogy „kikárörvendehesse” magát. Egyszerűen csak biztonságot adott neki a tudat, hogy amikor az „összes többi hajó elsüllyedt”, az övén „éppen daadni kezdenek a vitorlák”.

– Nem igazán kedveltek ezért a többiek, de engem ez nem zavart – kezdte történetét az élete ötvenedik „kilométerkövéhez” közeledő, egész lényével önfegyelmet és valami különös öntörvényűséget sejtető nő. – Mentősegre szolgáljon, hogy azért a pár lejért mindig megdolgoztam. Anyám alkoholista volt, tőle nem sok jóra számíthattam, apám pedig még kiskoromban elköltözött tőlünk egy kolléganőjéhez. Nem tudom, mi volt hamarabb anyám történetében: a vodka vagy a megcsalás, melyik volt az ok és melyik az okozat, de ezen nem is „meditáltam” túl sokat. A körülmények életrevalóságra kényszerítettek, arra, hogy már kisiskolásként kikaparjam magamnak a gesztenyét. Volt egy egyedül élő, idős tanítónő a tömbházunkban, aki valamiért a szívén viselte a helyzetemet. Gyakran hívott be magához ebédelni vagy megkóstolni egy új süteményt, közben beszélgetni is próbált velem, de mivel elég zárkózott leányka voltam, dőcögött a kommunikáció. Hamar rájött, hogy inkább a tettek gyermeke vagyok, mint a szavaké, ezért

megkérdezte, akarom-e, hogy megtanítsom kötni. Akartam, és attól kezdve órákat töltöttem nála a virágmintás, kerek porcelándo-bozra emlékeztető garzonban. Csak ültünk egymás mellett a barna kanapén, és közös ritmusra mozgott a kezünk. Mintha a színes pulóverek és meleg sálak helyett csendet kötöttünk volna magunk és a világ köré. Pártfogom külföldi folyóiratokból gyűjtött ötleteket egy-egy új alkotáshoz, de mivel legtöbbször megrendelésre dolgozott, afféle nyugdíjkiegészítésként, rendszerint a kliens által kért modellt követte.

– Ha jól értem, te is besegítettél ebbe a munkába – jegyeztem meg.
– Kezdetben csak „inaskodtam”, és miután elkészültem egy hajpánttal, csuklő- vagy fülvédővel, már bontottuk is ki az anyagot, hogy aztán kezdhessem újra az egész műveletet. De ahogy egyre jobban belejöttem, a „mesterem” már kisebb munkákat is rám mert bízni. A pénzt pedig, amit a kötésemért kapott, az utolsó baniüg nekem adta. Hát így lett saját keresetem már elemista koromban, amit ráadásul úgy oszthattam be, ahogy jónak láttam. Ennél hatékonyabb önkormányzó módszert véleményem szerint nem is lehetne kitalálni egy magába forduló, önbizalomhiányos „majdnem” kiskamasz számára. Éreztem a felelősség súlyát, és tudtam, hogy nem pazarolhatok. Ahogy kötés közben a szemeket, úgy házon kívül a zsebpénzemet is mindig számolgattam, hogy nehogy ki-

Kötött csend

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

csússzak a „keretből”. A nénitől kaptam születésnapomra egy malacperselyt, attól kezdve abba rejtettem el a keresetem javát, amit semmiképpen sem akartam baráti társaságban elfagyvizni. Egyszer mégis megtörtént a baj, igaz, nem az én hibámból. A perselyemhez egy apró kulcs is járt, amit az ágyam fölötti faliszekrény fiókjában tartottam. Egy este anyám szokatlanul jókedvű és beszédes volt, és a szokásos parizeres szendvics helyett rántott húst tett elem

vacsorára. Azt mondta, végre rászánta magát, és játszott a lottón, a nyertes számoknak köszönhetően jutott pluszpénzhez. Hittem neki, még jól is esett az öröme, mert máskor rendszerint csak üveges tekintettel bámulta a nap végén a tévét, sokszor ülve aludt el a készenlék előtt, a fotelben. A derűs hangulat pár napig tartott, aztán visszatért a „ régi”, búskomor anyám. Tetszett az a derűs asszony, akivé egy rövid időre átváltozott, de amikor eltűnt, nem hiányzott. Gyanútlanul teltek a napok, nem sejtettem, mekkora vihar közeledik felém. Éppen egy pillangómintás táskát fejeztem be azon az emlékezetes délutánon. A szomszéd néni, szokás szerint, megdicsért, aztán hozta a gyöngyvirágillatú borítékot, benne a fizetéssel. (Ő később kapta meg a pénzt a megrendelőtől, de nekem mindig azonnal kiszámolta a munka árát.) Alig vártam, hogy hazakerüljek, és kinyithassam a perselyt, amiben már szép összeg volt. Amikor azonban belenéztem, megfagyott bennem

a vér. A széles mosolyú kismalac pocakjában egyetlen bani sem lapult. Szédületes gyorsasággal állt össze a fejemben a kép: anyám önfelelt boldogsága, a megszokottól eltérő vacsora és az üres persely. Szerettem volna azonnal kérdőre vonni, de tudtam, hogy semmi értelme. Inkább lenyeltem a dühöm és a szomorúságom, másnap pedig megkértem a nénit, hogy nála tarthassam a következő „Munkádért” feliratú borítékokat. Amikor nem értette az elővigyázatosságom okát, csak annyit mondtam neki, hogy előző este láttam egy „rablós” filmet a tévében, abból vontam le a következtetést, hogy jobb részen lenni, főleg, mivel mi gyakran házon kívül vagyunk anyámmal.

– Soha nem mondtad el neki, hogy tudsz a történetekről? – szölgáltam meg újra.

– Soha. Még általános iskolás voltam, amikor gyomorrákkal diagnosztizáltak. Néhány hónap alatt elment. Azután anyám nővére vett magához – akivel anyám a betegségéig nem tartotta a kapcsolatot egy múltbéli sérelem miatt –, nála laktam a város másik felében, amíg nagykorú nem lettem. A nagynénem szigorú, katonás asszony volt, de nem gonosz, és én kiskorom óta tudtam, hogy azt kell értékelni, ami van. Hálas voltam neki a segítségért, csak azt sajnáltam, hogy amire visszaértem a régi otthonomba – amit anyám halála után a nagynénem bérbé adott, hogy legyen miből eltartania –, a köztögető mesterem és társam is elköltözött ebből a világból. Azóta is vágyakozom az után a nyugalom után, amit nála ismertem meg. Talán, ha újra elkezdene kötni, visszatérne, bár egy villanásnyi belőle. De ezt egyelőre még halogatom.

Erről jut eszembe

Az ember mindig kíváncsi a szomszéd várra. Én is, amikor tehetem, nem csak célirányosan azt a helyet keresem fel, ahol éppen dolgom van a kincses városban, másfelé is elrohanok, hátha felfedezek valamilyen újdonságot. Jót, rosszat, mindegy, egyikből is, másból is tanulhatok valamit, ez is, az is gazdagíthat valamilyen tapasztalattal. Mostanában a marosvásárhelyi szemétdombok, a hulladékbegyűjtés körüli szerencsétlenkedések miatt amúgy is sok szó esett Kolozsvárról, lévén a begyűjtő cégtani illetőségű, gondoltam, ezen a téren kutakodom egy keveset. Időhiány miatt nem jött össze, csupán annyit mondhatok, nem tűnt úgy, mintha szemetes lenne a központ. Ott élő ismerőseim is azt mondták, nincs gond a hulladék elszállításával. Szemét persze van elég ott is, több is a kelleténél, valóságosan és képletesen. De az alaposabb terepszemlémet elmosta az eső. Nem volt ernyőm, Vásárhelyről napsütésben indultunk. A főtér viszont azzal szippantott be, hogy nyitásra kész a karácsonyi vásár. Az utolsó simítások zajlottak, fény- és hangpróbával készültek az esti avatásra. Egy mozdulatlan óriáskerék törpült el a méltóságteljes Szent Mihály-templom előtt, Mátyás király és díszes társasága rá sem rántott, a hatalmas sátorotót formázó égőlánc-szövedék még kihunyva várta, hogy megadják a jelt a díszvilágításra. A nagyszínpad is rendben volt. A három díszkapun négy nyelvű felirat. Románul, magyarul, németül, franciául tudják, hova lépnek be a látogatók. Nocsak, döbbenek meg kissé, a funarióták városából kikoptak a xenofób beidegződések? Hamar kiderült, még nem győzött a normalitás. Az esti megnyitón sokan felháborodtak, tiltakoztak, mert az egyik bejáratnál a magyar felirat egyedül díszelgett, és ez megengedhetetlen. Akkor is, ha egyik és másik oldalán is ott állt románul a közölnivaló. Intézkedtek is sürgősen, másnap reggel már minden úgy nézett ki, ahogy a többség kívánta, megszűnt a magyar szöveg háborzongató magányossága. Az időjárásnak nyilván nem lehetett parancsolni, a megnyitón úgy zuhogott az eső, mintha valakik fentről dézsából öntötték volna. Nem kell kárörvendeni, a karácsonyi vásár magyar közönsége éppúgy tud örülni az ünnepnek, mint a többiek. A sok színes ernyő is növelte az ünnepi tarkaságot. A szem-szájnak, hasnak kínált sok-sok édességet, finomságot árusító házikók sokasága ugyancsak. Kolozsvári specialitás, hogy a kóstolnivaló fűszeres, az árak borsosak. Egy nagyobbacska kürtőskalács 25-30 lej. A kerítés is kolbászból van, nem tudnám megmondani, mennyibe kerül. Ezt talán viccnek is tekinthetjük, az viszont, amiről a népek beszélnek, sőt a lapok is irnak, hogy a faházacska tetejére napelemeket szereltek, valószínűleg nem vicc. Allítólag így akarnak valamilyen nyit visszanyerni a költségekből. Bevallom, nem vettem észre a napelemeket, megeshet, hogy gyenge a látásom. Némi abszurditás szolgálhat a kezdeményezéshez, ugyanis hosszabb ideje nem látható nap a város fölött. Hol eső, hol köd takarja el az éltető, áramfejlesztő napsugarakat, netán még havazás is megghiúsíthatja a takarékosági szándékot. Az abszurd dolgok nyomasztóak tudnak lenni. Különös, de éppen ebben az időszakban zajlik, és abszurd drámák köré épül a 8. Interferenciák Nemzetközi Színházi Fesztivál a Kolozsvári Állami Magyar Színházban. Ionesco, Beckett, Örkény István és az abszurd drámairodalom más kiválóságai a színházművészet avatott képviselőinek tolmácsolásában vetik fel a Félelem és Remény nagy kérdéseit, amelyeknek gyökerénél valahol ott van az emberiség, egész létünk minden abszurditása. Bizony van még mifelénk ebből is elég tartalék. Napelemekkel vagy anélkül. Kolozsváron, Marosvásárhelyen vagy bárhol másutt országban, világban. (N.M.K.)

Farmergála

Agrárkonferencia és díjazás

November 18-án, pénteken délelőtt a marosvásárhelyi Studium Hub előadótermében a Romániai Magyar Gazdák Egyesülete Maros szervezete a Pri-events céggel közösen megszervezte a farmergálát, ahol több hasznos mezőgazdasági előadást követően díjazták az idén legjobban teljesítő gazdákat. A jelenlevők átfogó képet kaptak a támogatási lehetőségekről, ugyanakkor alkalom volt a tapasztalatcserére is. A rendezvényt online is közvetítették, lehetőséget teremtve arra, hogy minél többen bekapcsolódjanak.

Vajda György

Az ökológia és a fiatalok támogatása

Mivel az országban először szerveztek megynkben farmergálát, nemcsak Maros, hanem Hargita, Kovászna, Kolozs, Beszterce-Naszód, Fehér és Szeben megyékből is jöttek mezőgazdászok. A díjazás előtt különböző előadók elsősorban a támogatási lehetőségekről beszéltek, szó volt arról is, hogy miként lehet növelni a termelést, milyen intézkedésekkel lehet enyhíteni a gazdasági válság hatásait. Várták Petre Daea mezőgazdasági és Tánczos Barna környezetvédelmi minisztert is, de a szaktárcavezetők nem tudtak részt venni, így intézményeik államtitkári szinten képviselték.

Az előadások előtt dr. Vass Levente, az Egészségügyi Minisztérium államtitkára házigazdaként és az RMDSZ Kisgazda és Kisvállalkozói Platformjának elnökeként köszöntötte az egybegyűlteket. Először Porzolt Levente erdőmérnök, a Környezetvédelmi, Erdő- és Vízgazdálkodási Minisztérium államtitkára beszélt az Európai Helyreállítási és Rezilienciaépítési Terv (PNRR) alapjaiból támogatandó erdőültetési programról. Húsz évig évente hektáronként 456 eurót adnak kiírtott erdős területek betelepítésére, újabb parcellák létesítésére. Az összeget az ország karbonkreditértékéből fedezik, célja a klímaváltozás hatásainak csökkentése. Az említettek mellett a pályázók ún. zöldfüggönyöket, erdősávokat is létrehozhatnak a mezőgazdasági területek között, ami meggátolja a további eróziót – inkább a szeles, homokos alföldi övezetekben.

Sorin Moise, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára online jelentkezett be a tanácskozársra. Elmondta, elkészült az országos mezőgazdasági stratégia, amelyet ezen a héten végleges formájában eljuttatnak az Európai Bizottsághoz. Ez egy fontos dokumentum, hiszen ennek alapján 15,8 milliárd eurót folyósít majd az unió négy évig a különböző programokra. Két fontos kormányhatározatra is felhívta a figyelmet. A kormány elfogadta a hazai mezőgazdasági és élelmiszeripari feldolgozóegységek támogatására szánt pályázati programot, továbbá a minisztérium támogatásával nemsokára megnyitják az immár hazai kézbe került marosludasi cukorgyárat. 17 millió eurót különítettek el a tavaszi szárazság miatti kártérítésre – tudtuk meg az államtitkár tájékoztatásából.

Ileana Gușatu, a Maros Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság ügyvezető igazgatója kifejtette, megynkben a mezőgazdálkodás szinte minden területén vannak olyan vállalkozók, akik a körülményekhez képest jó eredményt értek el. Az intézmény igyekezett, hogy a minisztérium által meghirdetett termelői támogatásokat (paradicsom, fokhagyma, burgonya stb.) minél szélesebb körben népszerűsítse. Jó hír, hogy a növénytermesztéshez hasonlóan a sertés- és a háziszarvas-tenyésztésre is kérhetnek támogatást a gazdák.

Daniel Ovidiu Săvășcă, a Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizetési Ügynökség (APIA) Maros megyei kirendeltségének igazgatója elmondta, megynkben sikerült betartani a kifizetés ütemtervét. A Maros megyei igénylők 80%-ának kifizették az előleget, december 1-jétől folyósítják az elszámolást, amit a jogszabály szerint 2023. június 30-ig kell kézbesíteni, azonban ezúttal is igyekeznek

2023. március 31-ig befejezni a kifizetéseket, hogy a pénzt fel lehessen használni a tavaszi mezőgazdasági kampányra.

Daniela Teodora Lupei, a megyei vidékfejlesztési hivatal (OJFIR, korábbi AFIR) vezetője részletesen ismertette mind a 30 támogatási lehetőséget, amelyeket a gazdák hivatalon keresztül pályázhatnak meg az országos mezőgazdasági stratégia és az Európai Unió 2023-2027-es mezőgazdasági támogatási programjának köszönhetően. Külön hangsúlyozta a környezetvédelmi (ökológia) és a fiataloknak járó támogatási lehetőségeket. Az említett időszakban az ország 15,95 milliárd eurót kap, amiből 9,78 milliárd a direkt támogatás és 0,29 milliárd a különböző ágazatonkénti keret. Az összeg 35%-át környezetvédelmi és a klímaváltozás hatásait csökkentő ökológia programra, valamint állatjóléti beruházásokra lehet költeni, 5% jár a LEADER csoportok projektjeire, a többi pedig a műszaki asszisztenciára.

Korszerű technológiák alkalmazása

A továbbiakban Nyulas Bernát, a Fomco cégcsoport tulajdonosa, igazgatója napelmekek felszerelését ajánlotta a jelenlevőknek megoldásként az energetikai válságra. A 2002-ben létrejött cég fotovoltaiikus pannók felszerelésével, parkok kiépítésével is foglalkozik. 12 év alatt a Fomco Solar System 55.000 pannót, 750 rendszert épített ki, 150 cégnél járult hozzá az energiaköltségek csökkentéséhez. Bemutatta a kerelőszentpályi UBM által üzemeltetett siló egyik épületének tetejére szerelt pannók által generált rendszer működését, amely számításaik szerint 5-6 év alatt amortizálja a beruházást, és utána energiatékonyan termel, ami azt jelenti, hogy az energiafőlölséget eladhatják az országos hálózatba.

Valer Radu Sician, a maroszentgyörgyi Semtest-Bnv szarvasmarha-tenyésztő szaporodásbiológiai cég vezetője, mielőtt röviden

ismertette a kínálatukat, elmondta, hogy szemléletváltásra van szükség a mezőgazdaságban. Míg korábban a tanulni nem akaró középiskolások diákokat azzal fenyegették, hogy ha nem tanulnak, „a tehén fara mellett maradnak”, ma rá kell vezetni őket arra, hogy ez egy jól jövedelmező szakma lehet, ha megfelelő technológiát alkalmaznak. Kísérletek és tanulmányok alapján olyan szaporítóanyagot tudnak biztosítani tenyésztőknek, amely hatékonyra teszi a szarvasmarha-tenyésztést, ezért is arra ösztönözte a gazdákat, hogy igényeljék a tudományos megalapozottságú kínálatukat, mert ez a beruházás mindenképpen megtérül. Mindezt kiegészítette dr. Ioan Oroian mérnök, a Maroszentgyörgyi Szarvasmarha-tenyésztő Kísérleti Állomás vezetője, aki elmondta, intézményük több mint 40 éves tapasztalattal rendelkezik. Elsősorban a román tarka szarvasmarha fajta terén értek el jelentős eredményeket, megbízható partnerkapcsolatot, szakasszisztenciát biztosítanak a tenyésztőknek.

Dr. Nagy Péter Tamás állatorvos, volt mezőgazdasági államtitkár a 10 éve létrejött, húshasznú szarvasmarhák tenyésztésével, értékesítésével foglalkozó Aberdeen Angus Egyesület egyik vezetőjeként hangsúlyozta, hogy míg kezdetben néhány farmer hozta létre az egyesületet, addig ma 1750 állattenyésztő tartozik hozzájuk, ugyanakkor egyesületük közbenjárásával Észak-Macedóniába és Kazahsztánba is exportálnak marhahúst.

Geréb Emőke, a Pro Economica Alapítvány képviselője röviden ismertette az alapítvány tevékenységét. Elmondta, céljuk a mezőgazdászok támogatása, a fiatalok felkutatása az itthon maradás érdekében. Nem csak a mezőgazdasági gépek felvásárlását támogatják, hanem a nagyobb mezőgazdasági és turisztikai jellegű beruházások megvalósítását is, ugyanakkor a szakoktatást és a helyi termékeket népszerűsítő programokat is kezdeményeztek, szerveznek.

Végül házigazdaként Fazakas Miklós, az

RMGE Maros elnöke szólalt fel, aki hangsúlyozta, a rendezvény egyik célja az, hogy a mezőgazdászok egyesítésként erőfeszítéseiket, alakítsanak ki partnerkapcsolatot egymással, hogy a politikumnak a gazdák szükségleteinek megfelelő programajánlatokat tegyenek, olyan közös agrárstratégiát dolgozzanak ki, amely mindkét félnek megfelel, mert az érdek közös: a mezőgazdaság, az ország gazdasági fejlesztése. Erre most megfelelő alkalom kínálkozik, így lépni kell!

Ezt a gondolatmenetet folytatta Nicu Vasile, a Romániai Mezőgazdasági Termelők Ligájának (LAPAR) elnöke, aki kifejtette, a gazdasági felmérések azt igazolják, hogy az ország mezőgazdaságában „valami nincs rendben”. Óriási lehetőséggel rendelkezünk mind a növénytermesztés, mind az állattenyésztés terén, mégis nagy mennyiségben importálunk serteshúst, tejet, cukrot és egyéb mezőgazdasági terméket, amelyek sokkal olcsóbban kerülnek az üzletbe, mint a romániai termékek. Ezért is a kormányvalamiféle védőmámmal, gazdasági intézkedésekkel támogatnia kellene a hazai mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek itthoni eladását. Kijelentette, hogy a romániai jogszabályok, a sokrétű pályázati lehetőség ellenére, nem támogatják a gazdasági fejlődést. Ezért is össze kell fogjanak a gazdák, hogy az érdekeiknek megfelelően dolgozzanak ki és hozzanak országos és az uniónak megfelelő stratégiai döntéseket, jogszabályokat.

Az idej mezőgazdasági év legjobbjai

Az előadásokat követően díjazták azokat a gazdákat, mezőgazdasági vállalkozókat, akik különböző szakterületeken az idén jelentős sikereket értek el.

Maros megyéből a következőket részesítették elismerésben: Orbán Mihály (Vie Vin Kft. – lekencei borpince), Botiș Adrian (Vie Vin Kft.), Căpușan Mircea (Ambisco Kft. – tejhasznú szarvasmarha-tenyésztő), Takács József (Tak Agrozoort Kft. – tejhasznú szarvasmarha-tenyésztő), Kovács Sándor (juhtenyésztő), Roman Cristian Vlad (juh- és kecsketenyésztő), Székely Loránd (Loropar Fooders Kft. – háziszarvas-tenyésztő), Cătălin Beian (Bio Agrad Kft. – növénytermesztő, háziszarvas-tenyésztő), Pop Ioan (Ceragrim Kft. – vegyes farm), Istrate Dorel (Istrate Servprod Kft. – növénytermesztő), Fábian Ferenc (Fábian egyéni vállalkozó – növénytermesztő), Kósa Belényesi Alpár (Kodagro Kft. – növénytermesztő kísérleti állomás), Antalfi Zoltán (Strong Transylvanian Kft. – pálinkafőző, -értékesítő), Csipán Emőke (Csbiole Kft. – pálinkafőző, -értékesítő), Albert Antal (egyéni vállalkozó – húshasznú szarvasmarha-tenyésztő), Nagy Péter Tamás (Black Angus Farm Kft. – húshasznú szarvasmarha-tenyésztő), Pogăcean Titi (Agromat Batos Kft. – gyümölcsstermesztő), Koronka Illa-Mária (Vitafruct Ribes Kft. – gyümölcsstermesztő), Szabó János (Europigletsband Kft. – sertésstermesztő), Nașca Vasile Mihăița (magánszemély – méhész), Simma Ferenc (magánszemély – méhész), Kardos Erzsébet (Oleander Garden Kft. – virágstermesztő).

Hatvanéves a Stúdió Színház

Lázok János

Hat évtizede, 1962 őszén, egy időben kezdte el működését a marosvásárhelyi színház újonnan létrehozott román társulata, illetve a Stúdió, amelyet a magyar tannyelvű Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet gyakorlószínházaként hoztak létre. A helyi magyar napilapban Szabó Lajos, a színművészeti főiskola rektora – aki ekkor a tartományi Művelődési és Művészeti Bizottság elnöki tisztségét is betölti – előbb a politikailag fontosabb hírt jelenti be: a bukaresti főiskola frissen végzett növendékei – néhány idősebb színésszel és Mihai Raicu rendezővel kiegészülve, Tompa Miklós igazgató vezetése alatt – alkotják majd a román társulatot, amely várhatóan október elején tartja bemutatkozó előadását. (*Vörös Zászló*, 1962. szept. 19.)

Az eseményt kultúrpolitikaiak már egy évvel korábban előkészítették: 1961 augusztusában az Állami Székely Színház elnevezést a Marosvásárhelyi Állami Színház név váltja fel, majd a Minisztertanács 1962/484 sz. rendelete alapján a magyar mellett létrejött a román társulat is – az intézmény az új, 1962/63-as évadot már kétfazisú színházként kezdi el. Azok a demográfiai folyamatok, amelyek az ötvenes-hatvanas évek fordulóján ekkor kezdenek kibontakozni a város szűkebb és tágabb környezetében, értelmeztetik ezt a kultúrpolitikai döntést. 1957 őszén tették le annak a vegyipari kombinát az alapkövét, amely a következő évtizedben több ezer, zömében más megyékből áttelepített alkalmazott számára teremtett marosvásárhelyi munkahelyet és lakást. Ekkor zajlik le az a területi-adminisztratív átszervezés is, amely a Magyar Autonóm Tartomány határait átszabva létrehozza a Maros-Magyar Autonóm Tartományt, érzékelhetően módosítva a korábbi etnikai mutatókat.

Csoportkép a főiskola udvarán

Az ismeretlen fotós felvételét Biluska Annamária őrizte meg

Ilyen körülmények között a Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet gyakorlószínházának felépítése és átadása 1962 őszén egy, már jól bevált politikai gyakorlatot követ: a magyar kisebbséget kedvezőtlenül érintő fordulópontok idején a bukaresti kultúrpolitika látványosan kommunikált gesztusokkal, később átalakítható vagy megszüntethető oktatási-művészeti intézmények létrehozásával ellentételében a kedvezőtlen lépéseket. Marosvásárhelyi viszonylatban az Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet, a Székely Színház, a Székely Népi Együttes, a területi rádióstúdió, országos viszonylatban a Bolyai Egyetem tanulságos története említhető itt, illetve az 1969–70-es időszakban létrehozott kisebbségi intézmények hányatott sorsa. Hasonló helyzet alakult ki a marosvásárhelyi színész-képzésben is: a nyolcvanas években a felvételi-keretszámok drasztikus korlátozása már az intézmény működőképességét veszélyeztette. 1985 után az évfolyamonkénti két-három növendék mellett többször a főiskola tanárainak fellépésére is szükség volt, hogy a vizsgaelőadásokat meg lehessen tartani.

Szabó Lajos, a sűrű eminenciás

Nem tudhatjuk bizonyosan, de a színész-képzés hatékonyságát megsokszorozó gyakorlószínház megépítését Marosvásárhelyen

valószínűleg Szabó Lajos rektor és Tompa Miklós, a Székely Színház alapító igazgató-rendező, egyben a főiskola tanszékvezető tanára kezdeményezhette. Szabó Lajos 1954-ben nevezték ki a Kolozsvárról áthelyezett Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet élére. 1957-től a Magyar Autonóm Tartomány Művelődési és Művészeti Bizottságának elnöki tisztségét is betöltötte. A háttérben zajló politikai alkunak, amelynek eredményeként megépült a Stúdió, bizonyosan részese volt Tompa Miklós is, aki jó bukaresti kapcsolataival 1954-ben elérte az intézmény Marosvásárhelyre költöztetését. Nem véletlen, hogy 1976-ban, egy újabb politikai alkuhelyzetben, a nyugdíjazott rektor helyét ő veszi át a főiskola élén, noha két évvel idősebb volt elődjénél.

Szabó Lajos rektorsága, karizmatikus személyisége meghatározta a romániai magyar felsőfokú színészképzést, és máig érezhetően beépült az általa vezetett intézmény történetébe. Emléktábla őrzi alakját a Stúdió Színház bejáratánál, és az egykori tanítványok anekdotikus történetei, amelyekben a hivatali fegyelmű szigorúságot (a rektori „perzsára hívást”) mindig humánus gesztusok keretezik és ellensúlyozzák.

A színházavató évfolyam

A nyolctagú évfolyam 1959 őszén Delly Ferenc évfolyamvezetővel és Tarr László tanársegéddel kezdte el tanulmányait. Delly korai halála 1960. február elején új helyzetet teremtett: Harag Györgyöt bízták meg az évfolyamvezető tanári tisztséggel, aki ezt csak ideiglenesen, a második félévre vállalta. Ezt követően 1960 őszétől Kőmíves Nagy Lajos lesz az évfolyamvezető tanár, tanulmányaik végeztéig.

A mellékelt csoportkép az első év második felében készülhetett. Harag Györgyöt és Tarr Lászlót nyolc diák veszi körbe az udvari kijárat lépcsője előtt: Biluska Annamária, Kocsis Antal és Nagy Réka az első sorban guggol, Tarr László oldalán Kiss Erzsébet, Harag György mellett Szász Zsuzsa áll, mögöttük három fiú: Darvas László, Visky Árpád, (Seprődi) Kiss Attila.

Mit is jelentett ez a gyakorlószínház a Stúdió felavató első évfolyamnak és az utánuk következő összes többinek? Marosi Ildikó így idézi fel a színház és a terem felvezetésének első élményét: „Üresen is szeretjük már a színházunkat, melyben ezután ötvenszer vagy akár százszor is játszhatunk egy-egy előadást. Micsoda lehetőség ez az

eddigiekhez képest; régebben Kolozsváron, vagy leköltözés után Marosvásárhelyen is, ugyanennyi próbával, ugyanennyi idegrendszertel bevetéssel egyszer-kétszer kerülhetett közönség elé egy-egy vizsgaelőadás. A végzős diák egyszer, egy alkalommal mutathatta fel tehetségét közönségnek és szakmának. [...] ennyi nyilvános játéktapasztalattal indultak a színészek pályájukon.” (*A Hét*, 1982. dec. 3., 5.). A főiskolai gyakorlószínház felavatása ilyen szempontból teljesen új helyzetet teremtett: a Stúdió már az 1962/63-as induló évadban három bemutatót és több mint száz előadást tartott, és évenkénti három-négy bemutatójával a város második színházává nőtte ki magát.

Feljegyzések egy megőrzött ügyelői naplóból

„Jólesne ide valami kis emlékeztető, nem márványtábla, csak bár egy kép, pár sorral, már csak a folytonosság kedvéért is. Rögzítsük az emlékeket, adjuk tovább, mert például hiába kerestem már az egykori előadási naplót – időközben zúzdába küldték, mert lejárt a megőrzési határidő. Cserélődik a műszak, cserélődnek tanárok, diákok, ki emlékszik ma már mindezekre. Pedig csak alig húsz esztendővel ezelőtt történt” – idézi fel emlékeit Marosi Ildikó a Stúdió avatásának 20. évfordulóján (Marosi, i. m.).

Fotó: Nagy Tibor

Most, hatvan év múltán a színházavató előadás kiválasztását illetően csak találgatni tudunk. Feltételezhető, hogy hivatalos felkérés vagy felszólítás nyomán a címjavaslat a főiskola vezetésétől érkezett. A korszak ideológiai preferenciáit ismerve valószínűleg a darab antiklerikális jellege volt a legnyomósabb érv az illetékes pártszervek felé. Hogy ezen túl, az első olvasat mögött a színrevitelben ott rejtőzhet a korszak politikai kétszínűségének kritikája is – erre kevesen gondolhattak a korabeli Marosvásárhelyen. Az intézetnek azok a tanárai, akiknek szavuk lehetett a színházavató előadás kiválasztásában (Kovács György, Kőmíves Nagy Lajos, Szabó Lajos és Tompa Miklós) bizonyosan a kevesek közé tartoztak.

A korabeli sajtóból kikövetkeztethető, hogy 1962. október elején már eldöntött kérdés volt: Molière *Tartuffe*-jével kezdje el működését a Stúdió. Szabó Lajos rektor a kolozsvári Utunk szerkesztőjének kérdésére megnevezi a rendezőt (Kőmíves Nagy Lajos, a főiskola tanára), és elárulja a meglepetést okozó kettős szereposztást is: „A címszerepet alakító Kovács György, a nép művésze, az intézet tanára együtt játszik a növendékekkel.” Valószínűleg ekkor már eldöntött kérdés volt, hogy a végzős évfolyam kiemelkedő tehetsége, Visky Árpád felváltva fogja játszani a címszerepet nagynevű tanárával (*Utunk*, 1962. okt. 12., 9.).

A próbák részleteit egy irodalomtörténész hajlamú, frissen alkalmazott fiatal ügyelő feljegyzéseiből tudjuk rekonstruálni. A Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet utolsó rendezői évfolyamán 1954-ben végzett Marosi (Farkas) Ildikó szerencsére magánál tartotta, és megőrizte az előadás ügyelői nap-

lóját, és közzétette a próbafolyamatot rögzítő legfontosabb feljegyzéseket (*A Hét*, 1982. dec. 3., 5.).

„1962. nov. 1. Második színpadi próba. Jelen van: Kőmíves Nagy, Gergely Géza [segédrendezőként], Tartuffe: Kovács György.

1962. nov. 3. Emlékpóba
1962. nov. 6. Emlékpóba. Jelen van: Kőmíves Nagy, Gergely, Szabó Lajos és Éghy Ghyssa. Kovács már teljes beleéléssel, de halk hangon próbál.

1962. nov. 9. Tartuffe: Visky Árpád
1962. nov. 10. Ruhapróba

1962. nov. 14. Elejétől végig, sűrű ismétlésekkel.

1962. nov. 15. Emlékpóba, összes kellék. Ruhapróba.

1962. nov. 17. Elejétől végig, összes szereplők, sűrű ismétlésekkel. Cipőpróba.

1962. nov. 18. Első házi kritikai főpróba. Jelen vannak: Kohler Erzsébet, Chereji Ion, Szabó Lajos, Hajdu Győző, Erdős Irma, Gille Ottó, Éghy Ghyssa, Kőmíves Nagy, Gergely Géza.

1962. nov. 20. Kalap- és parókapróba.

1962. nov. 21. Fénypróba a kész díszletben.

1962. nov. 22. Teljes műszak, összes kellék, összes szereplők.

1962. nov. 23. Öltözés, maszkírozás, fény, díszlet. 10-től fényképezés, 11-től javító részpróba.

És november 24-én este 8 óra 10 perckor először gördült fel a függöny a Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet gyakorlószínpadán, ünneplő közönség előtt.”

A marosvásárhelyi rádió korabeli hangfelvételének tanúsága szerint a Stúdió színpadán elhangzó első mondatot Pernelle asszony szerepében Biluska Annamária mondta.

A színházavató előadás nyitó jelenete (Marx József felvétele, 1962. november 23.) Kovács György dedikációjával (Biluska Annamária magángyűjteménye)

A Művészeti Egyetemen december 8-án idézzük fel a Stúdió Színház 1962-es avatásának emlékét, a *Hatvan év párbeszéd és művészi teljesítmény Marosvásárhely színházi életében* címmel megrendezett kétnapos színháztudományi konferencia nyitóeseményeként. Emlékünnepeünk díszmeghívottja Biluska Annamária.

Közönségszolgálat

Szerkesztette: Mezey Sarolta

A megújuló energia kereskedelmi felhasználásában támogatják a helyi önkormányzatokat

Az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma a Nagy Infrastruktúra Operatív Programon (POIM) keresztül 250 millió euróval támogatja a helyi önkormányzatokat abban, hogy a megújuló energiaforrásokból termelt energiát felhasználják kereskedelmi célokra. Az összeg 85%-át az uniós kohéziós alapokból, 15%-át pedig állami támogatásból fedezik. Az önkormányzatok 5 és 15 millió euró közötti támogatást kaphatnak.

A pályázattal támogatott energiaforrások a szél-, víz- és napenergia, geo- és hidrotermikus energia, valamint a biogázból származó energia. A biomassza felhasználása nem támogatott. A támogatásból berendezéseket lehet vásárolni, melyek segítségével előállítható a megújuló energia, illetve már meglévő berendezéseket lehet felújítani.

A projekt célja a fenntartható fejlődés elősegítése, a klímaváltozás csökkentése és az erőforrások hatékony felhasználása.

A pályázatokat november 24-én 17 órától lehet benyújtani december 6-án 17 óráig, az IMM Recover platformon keresztül.

A végleges pályázati útmutató elérhető a minisztérium honlapján – <http://bit.ly/3EF2JeM> – közölte az rmdsz.ro

Bejegyzést tartalmazó házasságlevél kibocsátása

A Maros Megyei Személynyilvántartó Hivatal vezérigazgatója, Codruța Sava közérdekű információt juttatott el szerkesztőségünkbe az anyakönyvi kivonatok egységes kibocsátása érdekében. Az alábbiakban a bejegyzést tartalmazó házasságlevél kibocsátásának feltételeit ismertetjük.

Abban az esetben, ha a házastársak egyike elhunyt, a túlélő házastárs bejegyzést tartalmazó házasságlevelet igényelhet, amelyben ezt a tényét feltüntetik. Ha a házastársak elváltak, mindkét fél kérhet bejegyzést tartalmazó házasságlevelet személyesen, illetve egy megbízott személy révén, aki hitelesített meghatalmazással rendelkezik.

A házasságlevél Megjegyzések rovatába kerül be, hogy a házastárs elhunyt, illetve elváltak. A kérelmeket a személynyilvántartó hivatalokban kell benyújtani.

A kérelem mellé a következő személyazonosító iratokat kell mellékelni:

- személyazonossági igazolvány vagy ideiglenes személyazonossági igazolvány romániai lakhelyű állampolgároknak, illetve útlevél a külföldön élő román állampolgároknak;
- az illető országban kibocsátott személyazonosító okmány az Európai Unió állampolgárainak;
- más államok polgárai számára az illető országban kibocsátott útlevél.

Azon idegen állampolgárok esetében, akiknek személyi iratain a személyi adatokra vonatkozó bejegyzéseket nem latin betűkkel írták, ezeket le kell fordíttatni és hitelesíttetni.

Ne dőljenek be a csalók telefonhívásának!

Nagyon sok bankkártyatulajdonos esett csálók áldozatául, miután telefonon, sms-ben vagy más kommunikációs eszközön személyes adatokat kértek tőlük úgy, hogy a feladó banki alkalmazottnak adta ki magát, általában a személyes adatok frissítésére hivatkoztak.

A rendőrség óvatosságra int, a bankkártya-tulajdonosok ne dőljenek be ezeknek a kéréseknek, mert a csalók hozzáférhetnek a kártyán levő pénzhez.

Tehát, figyelme! A bank alkalmazottai nem kérnek

adatokat telefonon! Ha mégis, akkor az adatokat ők mondják be, a kártyatulajdonos csak megerősíti azokat. Fontos: akkor beszéljünk velük, ha mi hívjuk őket! Ha valaki azt mondja, hogy a banktól hív, kérdezzük meg a nevét, és hívjuk vissza, de nem azon a számon, amiről hívott, hanem egy hivatalos banki telefonszámon, így ellenőrizhetjük, hogy az illető valóban banki alkalmazott vagy sem. A legjobb, ha azt mondjuk, személyesen megyünk el a bankba frissíteni a személyi adatokat.

A kártyánk PIN-kódját, a kártya lejárátát, valamint a kártya hátlapján található három számjegyű kódot semmilyen körülmények között ne adjuk ki senkinek. Még a bank alkalmazottjának sem. Ha valaki ezt kéri tőlünk, akkor valami nincs rendben.

A Maros Megyei Rendőrség felvilágosító kampányt indított az informatikai bűnözés megelőzésére, hogy a bankkártya-tulajdonosok figyeljenek az értesítésekre, ne engedjék, hogy mások hozzáférjenek a pénzükhöz.

A rendőrség Siguranța Mușeniilor facebook-oldalon is közzétette a felhívást – közölte a megyei rendőrség sajtóosztálya.

Nu oferi datele cardului!

Nappali foglalkoztató központokat hozhatnak létre az önkormányzatok

Ötvenmillió euróból 150 nappali foglalkoztató központ létrehozására vagy fejlesztésére pályázhatnak az önkormányzatok. A nehéz körülmények között élő családokat támogató beruházások az Országos Helyreállítási Alapból (PNRR) valósulnak meg. Ezek energiahatékony épületek lesznek, és megnyitásuk után maximum nyolc hónapig a működésüket is fedezni lehet a projektből.

Az RMDSZ kormányzati eszközökkel is támogat minden olyan erőfeszítést, amely a családok, a gyermekek jólétét biztosítja. Ez a program is hiánypótló, hiszen hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek családban nevelkedjenek, hogy csökkenjen azoknak a kiskorúaknak a száma, akik a szülők nehézségei miatt állami gondozásba kerülnek.

Itt a gyermekek meleg ebédet kapnak, pedagógusok segítségével

elvégezhetik a házi feladatokat, és szükség esetén pszichológiai tanácsadásban is részesülhetnek. A pályázatok elbírálásában prioritást élveznek azok a veszélyeztetett kategóriába tartozó települések, amelyek a Világbank ideai felmérésében szerepelnek.

Jelenleg 10 városból háromban nincsenek ilyen foglalkoztató központok, vidéki településeken pedig még ennél is kevesebb központ és szakember van.

A pályázatokat a Családügyi, Ifjúsági és Esélyegyenlőségi Minisztérium hirdette meg, a helyi önkormányzatok partnerei lehetnek magán szociális szolgáltatók.

A projekteket 2023. január 9-ig lehet benyújtani elektronikus formában.

A pályázati útmutató elérhető a <https://mfamilie.gov.ro/1/pnrr/> oldalon.

Elrajtolt a háztartási gépek roncsprogramjának második kiadása

Hétfőn indították a háztartási gépek roncsprogramjának idei második kiadását, amelyre 50 millió lejt különítettek el – tájékoztatott a Környezetvédelmi Alap Igazgatósága (AFM).

Az érdeklődőknek keddtől számítva öt nap áll a rendelkezésükre, hogy létrehozzanak egy felhasználói fiókot, amelynek megléte előfeltétele a program bármely szakaszában való részvételnek. Azok, akik már létrehoztak egy fiókot a program korábbi kiadásában, továbbra is használhatják azt.

A felhasználói fiókok létrehozását követően a program első szakaszában (december 5-9. között vagy a keret kimerüléséig) mosógépekre, mosogatógépekre, hűtőszekrényekre és fagyasztókra lehet értékpontokat lefoglalni, a második szakaszban (december 12-16. között vagy a keret kimerüléséig) laptopokra és táblagépekre, a harmadik

szakaszban (december 19-23. között vagy a keret kimerüléséig) légkondicionáló berendezésekre, ruhaszárító gépekre és porszívókra lehet voucherokat igényelni.

Az első szakasz költségvetése 25 millió lejt, a másodikra 10 millió lejt, a harmadikra 15 millió lejt szánnak.

A mosógépek és mosogatógépek, légkondicionáló berendezések, hűtők, fagyasztószekrények és -ládák, ruhaszárító gépek vásárlását 400 lejjel, a porszívókéét 200 lejjel támogatják, laptopokra 500 lejes, táblagépekre 300 lejes voucher igényelhető.

Az értékpont névre szóló, és nem ruházható át más személyre, csak az használhatja fel, akinek a nevére kiállították. A lefoglalt értékpontokat az érvényesítéstől számított hét napon belül be kell váltani. Akik a program első kiadásában lefoglalt értékpontot nem használták fel, ebben az évben már nem igényelhetnek támogatást ugyanarra a típusú háztartási gépre.

A háztartási gépek roncsprogramjában részt vevő kereskedők jegyzéke hamarosan elérhető lesz a www.afm.ro honlapon – közölte az AFM.

Újabb műemlékek népszerűsítésére és felújítására lehet pályázni

Az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma novemberben ismét pályázatot hirdet az országos helyreállítási tervből megvalósuló *Hívogató Románia. Az országjáró* projekt keretében, újabb műemlékek népszerűsítésére és felújítására. A kiírást novemberben teszik közzé, összesen közel 50 millió euró jut 2-2 kastély, kúria, kolostor, római castrum és vár, illetve 5-5 fatemplom és bojárház, 56 hagyományos falusi ház felújítására. A Szent László úton található két műemlék és 31 hagyományos Duna-deltai háztartás felújítására is lehet támogatást kérni.

„Bár már számos műemlék finanszírozási szerződését aláírtuk, a munka itt nem áll meg. Az a célunk, hogy vonzóvá tegyük az országot a turisták számára, és ezért további

műemlékeket újítunk fel. Ezáltal nemcsak jobb, szebb környezetben fogunk élni, de új munkahelyeket is létrehozunk. A Hívogató Románia a legnagyobb romániai beruházás a műemlékek védelmére és restaurálására, ezért szeretnénk a legtöbbet kihozni belőle” – összegezte Hege-dus Csilla államtitkár.

A kiírást az önkormányzatok, egyházi és civil szervezetek pályázhatnak. A hagyományos falusi házak felújítására az önkormányzatok pályázatait várják.

A pályázatokat előreláthatóan decemberben lehet majd benyújtani. A pályázati feltételek a márciusi kiíráshoz hasonlóak lesznek, a részletekről itt olvashatnak: <https://mfe.gov.ro/pnrr-apel-de-proiecte-pentru-investitii-in-turism-si-cultura>

Elhunyt Mészöly Kálmán

Nyolcvanegy éves korában hétfőn elhunyt Mészöly Kálmán 61-szeres válogatott labdarúgó, aki szövetségi kapitányként három időszakban irányította a magyar nemzeti együttest.

A Szőke Sziklaként ismert egykori középpályás tüdőgyulladás, keringési

rendellenesség és fertőzés miatt november elején kórházi kezelésre szorult. Az egykori labdarúgó ezt követően koronavírusral is megfertőződött.

Mészöly Kálmán teljes pályafutása során (1959 és 1972 között) a Vasasban futballozott. Az 1964-es

Mészöly Kálmánt 2018. június 19-én, Budapesten díszpolgári címmel tüntették ki. Fotó: MTI/Kovács Tamás

Európa-bajnokságon bronzérmes lett a magyar együttestel, tagja volt az 1962-es és 1966-os világbajnokságon negyeddöntős válogatottnak, klubcsapatával négy bajnoki cím mellett (1961, 1962, 1965, 1966), három Közép-európai Kupát (1962, 1965, 1970) nyert, 1962-ben pedig az év labdarúgójává választották Magyarországon. Szövetségi kapitányként 1982-ben kivezette a válogatottat a spanyolországi világbajnokságra, a magyar nemzeti együttest 1980 és 1983, 1990 és 1991, illetve 1994 és 1995 között összesen 61 mérkőzésen irányította.

A Magyar Labdarúgó Szövetség 2018 januárjában életműdíjjal ismerte el pályafutását.

Egy híján húsz

Bálint Zsombor

A kosárlabdásport berkeiben, ha azt szeretné valaki sugallni, hogy egyik csapat klasszissal jobb, mint ellenfele, akkor szokás azt mondani, hogy húsz ponttal jobb csapat. A Rapid egy híján húsz ponttal verte a marosvásárhelyi városi sportklubot, ám végig az volt az érzésünk, hogy szélmalomharcot vívnak George Trif legényei, az ellenfél nem véletlenül veretlen mindaddig, és vette át a vezetést az A konferenciában a mostani győzelme után.

Azt már a meccs előtt is lehetett tudni, hogy csakis akkor van esélye a CSM-nek a fővárosiakkal szemben, ha hiba nélkül játszik, erről azonban szó sem volt a találkozó folyamán. Annak ellenére, hogy például a marosvásárhelyiek nagyon jól lepattanóztak, a játék minden egyéb elemében jelentősen alulmaradtak. Folyton az lehetett az érzése a nézőnek, hogy a Rapid roppant egyszerűen szerzi a pontjait, miközben a CSM egyre inkább belebonnyolódik a támadásaiba. Ennek egyik mutatója a 21 turnover, ami túlságosan sok egy profi férficsapat esetében. Palánk alatt alig pislákkolt a marosvásárhelyi együttes, Sánta csupán öt perccel a vége előtt szerezte első pontjait, addig 0/6-os volt a mutatója, miután az első dobását kihagyta teljesen egyedül a kosár alatt, és Lowrance is csak 2/5-öt tejesített. Person ezúttal nem találta a helyét, sok esetben Martinić féltávolról elszórt dobásokkal tartotta a lelket a csapatban. A 38%-os hatékonyság mezőnyből is csak a vége felé javult, az első féldőben 30% alatt volt, ez is nagyon szerénynek számít. A Rapid (50%

mezőnyből) felülkerekedett a kétpontosok (56-42%) és hárompontosok (39-27%) esetében is. Ugyanakkor most legalább 11/11 volt a szabaddobások marosvásárhelyi mutatója.

A vereség dacára a szurkolóknak nem kellene nagyon elkeseredniük, hiszen a hatodik bajnoki meccs volt az első, amelyen nem volt partiban a marosvásárhelyi együttes, ami egy újonctól azért nem rossz teljesítmény.

Ugyancsak az A konferencia 6. fordulójában játszották: FC Argeş Piteşti – Petrolul Ploieşti 62:73.

A Marosvásárhelyi CSM a következő hétvégén Csíkszeredába látogat, a mérkőzést szombaton 17 órától rendezik.

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 6. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – Bukaresti Rapid 62:81 (13-20, 15-12, 20-28, 14-21)*

Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 1500 néző. Vezette: Laurențiu Grigoraş (Bodzavásár), Sorin Drugău (Brassó), Răzvan Opriş (Nagyszeben). Ellenőr: Mihai Caraion (Bukarest).

Marosvásárhely: Martinić 18 pont (1), Gajović 15 (3), Person 8, Sánta 6, Lowrance 4, Șolopa 4, Engi-Rosenfeld 3 (1), Borșa 2, Solyom 2, Bölöni, Nistor, Mureșan.

Rapid: Stone 20 pont (2), Bilinovac 20 (5), Barović 9, Olah 9, Evans 8, Jeremić 7 (1), Gîrbea 4, Badiu 4 (1), Yankowitz, Oprea. Kispadon: Dorneanu.

Elképesztő meglepetés! Szaúd-Arábia legyőzte Argentínát

A végső győzelemre esélyesek között számoltartott argentin válogatott 2-1-re kikapott Szaúd-Arábia csapatától kedden a katar labdarúgó-világbajnokság C csoportjának első mérkőzésén.

Lionel Messi a várakozásnak megfelelően csapatkapitányként ott volt az argentin együttesben, a hétszeres aranylabdás az ötödik világbajnokságán lépett pályára, ezzel beérte a csúcstartó négyest: a német Lothar Matthäust, az olasz Gianluigi Buffont, valamint a mexikói Antonio Carbajalt és Rafael Márquezet.

Nagy lendülettel kezdtek az argentinok, Messi már a második percben gólt szerezhetett volna egy jobb alsó sarokra tartó lövéssel. Nem sokkal később 11-esből összejött neki a gól, ezzel ő az első argentin futballista, aki négy vb-n eredményes tudott lenni. Nem szo-

rította kapuja elé a szaúdiakat a dél-amerikai csapat, így labdaszerzés után többször vezethetett gyors ellenakciót. Ezekből három is góllal zárult, de les miatt – az első kettő a VAR jelzése alapján – mindegyiket érvénytelenítette a játékvezető.

Az első féldőben végig az argentinok játszottak veszélyesebben, a második elején azonban váratlanul egyenlítették a szaúdiak a jól kilépő al-Sehri pontos befejezésének köszönhetően, öt perccel később pedig a vezetést is megszerezték al-Davszari remekül eltalált lövéseivel. Háromat cserélt ekkor a nehéz helyzetbe került dél-amerikai szövetségi kapitánya, Lionel Scaloni. Igyekezett az argentin csapat, de lassan, körülményesen szövögette támadásait, így nem sok veszélyt tudott teremteni a közel-keletiek kapuja előtt. Ezzel a vb első nagy meglepetése született meg.

A hajrában szerzett gólokkal nyert Hollandia Szenegál ellen

A holland válogatott két hajrában szerzett góllal 2-0-ra nyert Szenegál ellen a katar labdarúgó-világbajnokság A csoportjának hétfői összecsapásán. A találkozó sokáig gól nélküli döntetlenre állt, és úgy tűnt, ezzel az eredménnyel is zárul, de hat perccel a játékidő vége előtt Gakpo betalált, majd a ráadás végén Klaassen is eredményes volt.

Eredmény, A csoport, 1. forduló: Szenegál – Hollandia 0-2 (0-0)
Doha, al-Tumama Stadion, 41.721 néző, vezette: Wilton Sampaio (brazil).
Gólszerzők: Gakpo (84.), Klaassen (90+9.).
Sárga lap: N. Mendy (90+4.), Gueye (90+6.), illetve De Ligt (56.)
Szenegál: Edouard Mendy – Sabaly, Koulibaly, Diallo (62. Jakobs), Nampalys Mendy – Kouyate (73. Pape Gueye), Idrissa Gana Gueye, Cisse – Diatta (74. Jackson), Sarr, Dia (69. Dieng).

Hollandia: Noppert – Blind, Ake, van Dijk, de Ligt, Dumfries – Berghuis (79. Koopmeiners), de Jong, Gakpo (90+4. de Roon) – Bergwijn (79. Klaassen), Janssen (62. Depay).

Bale pontot mentett

Az Egyesült Államok 1-1-es döntetlent játszott Wales együttesével a katar labdarúgó-világbajnokság B csoportjának első fordulójában, hétfőn. Wales története második világbajnokságán, 64 esztendő elteltével játszott újra meccset, és ismét döntetlenre zárt, akárcsak az 1958-as torna három csoportmérkőzésén. Ezúttal Gareth Bale vezetésével léptek pályára a következő vb tárházigazdájának csapata ellen, és bár az első féldőben hátrányba kerültek, a hajrában a válogatott gólrakorderének, Gareth Bale-nek a büntetőjével egyenlítették – a játék képe alapján megérdemelten.

Eredmény, B csoport, 1. forduló: Egyesült Államok – Wales 1-1 (1-0)
al-Rajjan, Ahmad bin Ali Stadion, 43.418 néző, vezette: Abdulrahman al-Dzsaszim (katar).

Gólszerzők: Weah (36.), illetve Bale (82., 11-esből).
Sárga lap: Dest (11.), McKennie (13.), Ream (51.), Acosta (90+10.), illetve Bale (40.), Mepham (45+3.).

Egyesült Államok: Turner – Robinson, Zimmermann, Ream, Dest (74. Yedlin) – McKennie (66. Aaronson), Adams, Musah (74. Acosta) – Weah (88. Morris), Sargent (74. Wright), Pulisic.

Wales: Hennessey – Mepham, Rodon, Davies – Roberts, Ampadu (90+5. Morrell), Ramsey, Williams (79. Johnson) – Wilson (90+3. Thomas), Bale, James (46. Moore).

Jegyzőkönyv

C csoport, 1. forduló: *Argentína – Szaúd-Arábia 1-2 (1-0)*
Luszail Stadion, 88.012 néző, vezette: Slavko Vincic (szlovén).
Gólszerzők: Messi (10., 11-esből), illetve al-Sehri (48.), Sz. al-Davszari (53.).
Sárga lap: al-Malki (67.), al-Bulaihi (75.), al-Davszari (79.), Abdulhamid (82.), al-Abid (88.), al-Ovajsz (90+2.).

Argentína: Martínez – Molina, Romero (59. Lisandro Martínez), Otamendi, Tagliafico (71. Acuna) – De Paul, Paredes (59. Fernández) – Di María, Messi, Gómez (59. Alvarez) – Lautaro Martínez.

Szaúd-Arábia: al-Ovajsz – Abdulhamid, al-Tambakti, al-Bulaihi, al-Sahrani (90+9. al-Burajk) – al-Sehri (78. al-Ganam), Kanno, al-Malki, al-Davszari – al-Faradz (45+3. al-Abid, 88. al-Amri), al-Buraikan (89. Asziri).

Anglia maratoni mérkőzésen ütötte ki Iránt

Az angol válogatott fölényes, 6-2-es győzelmet aratott az iráni csapat felett a katar labdarúgó-világbajnokság B csoportjának hétfői nyitómérkőzésén. A találkozó elején csaknem tíz percet állt a játék, mivel az irániak kapusa egy kijövetel közben összefejelt csapattársával, és végül le is kellett cserélni. A brazil játékvezető a végén további 10 perccel meghosszabbította az összecsapást.

Eredmény, B csoport, 1. forduló: Anglia – Irán 6-2 (3-0)
al-Rajjan (Halifa Stadion), 45.334 néző, vezette: Raphael Claus (brazil).
Gólszerzők: Bellingham (35.), Saka (43., 62.), Sterling (45+1.), Rashford (71.), Grealish (90.), illetve Taremi (65., 90+13., a másodikat 11-esből).

Sárga lap: Dzsahanbahs (25.), Puraligandzsi (48.)
Anglia: Pickford – Trippier, Stones, Maguire (70. Dier), Shaw – Rice, Bellingham – Sterling (70. Grealish), Mount (70. Foden), Saka (70. Rashford) – Kane (76. Wilson).

Irán: Bejranvand (20. Hosszein Hosszeini) – Moharrami, Cesmi (46. Kanaanizadegan), Madzsid Hosszeini, Mohammadi (63. Torabi) – Nurollahi (77. Azmun), Hadzsafai, Karimi (46. Ezatolahi) – Dzsahanbahs (46. Golizadeh), Taremi, Puraligandzsi.

Fotó: a FIFA World Cup közösségi oldala

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Kézi váltóval tanítja vezetni amerikai ügyfeleit a Mini

Manuális Mini-váltófej

Forrás: Sam Cobb/Mini

Korábban már írtunk arról, hogy az ellátási láncban tapasztalható nehézségekre hivatkozva a Mini egy ideig megszünteti a kézi váltóval szerelt autók gyártását. Azonban úgy fest, hogy ez a probléma megoldódott, hiszen nemrégiben a Mini USA bejelentette, hogy újra rendelhető manuális váltóval az autó az Egyesült Államokban is. Ennek hatására pedig a Mini a kaliforniai BMW Performance Center vezetéstechnikai centrumban alkalmaz egy olyan személyt, aki azért fog felelni, hogy

megtanítsa az ügyfeleket arra, hogy hogyan használják a kézi váltót.

A gyártó szerint az ügyfelek számára kiemelt fontosságú a vezetési élmény, viszont sokan közülük még soha nem vezettek manuális kapcsolószerkezettel szerelt autót – az automata váltók elterjedtsége miatt –, így ez a képzés nekik fog szólni.

A Mini azt szeretné, ha mindenki tudná élvezni a kézi váltós autókkal járó vezetési élményt.

A BMW szerint az infláció miatt csökken a kereslet

Számos cikk szólt már arról, hogy az autópár az elmúlt években milyen nehéz helyzetben volt. A 2010-es évek közepén jelentkezett a Volkswagen-féle dízelbotrány, aminek következtében az emberek nem mertek autót vásárolni Nyugaton, hiszen nem tudták, hogy mikor és milyen szabályozások fognak életbe lépni. Aztán lassan magához tért a piac, és akkor jött a koronavírus-világjárvány, amikor mindenki bent ült a lakásban, és nem volt szükség autóra, hiszen nem lehetett utazni. Ezt követően pedig megérkezett a félvezetőhiány, majd az orosz–ukrán háború. Ezek közül mindegyik érintette az autópárt. Viszont úgy fest, egyes márkák nem sínylettek meg ezt az időszakot. Ezekhez tartozik a BMW is.

A bajor márká az elmúlt negyedévben a várakozásokon felüli profitot ért el, egész pontosan 3,18 milliárd eurót, ami 23%-os növekedésnek számít az előző negyedévhez képest. Hozzá kell tenni, hogy a gyenge forgalom mellett nem nehéz for-

galmi növekedést elérni, viszont lehet, hogy a BMW nem ennek köszönheti a nagyobb profitot, hanem a rugalmas árstratégiájának. Hiszen a nagy bevétel annak ellenére érte el a gyártót, hogy voltak beszállítói fennakadások, és a csiphiány miatt az eladások nemhogy nőttek, hanem 9,5%-kal visszaestek. Tehát nem volt autó, nem volt mit eladni, de az emberek szerettek volna vásárolni, vagyis a kínálat alacsony volt, a kereslet pedig magas, így a BMW rugalmasan tudta kezelni az árakat. Magyarul, több pénzért adták el az autót, mert a vásárlók hajlandóak voltak többet fizetni. Azt is mondhatnánk, hogy sikeresen alkalmazták a kevesebb néha több elvet.

Ennek az eredménynek a kapcsán Oliver Zipse, a BMW vezérigazgatója elmondta, hogy az ideai célokat teljesítette a vállalat, azonban nem rejtette véka alá, hogy az elemzők szerint az infláció és a kamatemelések keresztbe fognak tenni a vásárlási kedvnek, illetve annak, hogy egyesek hajlandók legyenek többet fizetni egy-egy autótért. A vezérigazgató szerint óvatosan kell hozzáállni a jövőhöz, mert

sok a bizonytalan tényező.

Van viszont még egy jó hír, a BMW közleményében arról számol be, hogy a közeljövőben normalizálódhatnak a szállítási idők, különösen Európában. Azaz megoldódní látszanak a beszállítói nehézségek és a csiphiány.

Ezzel együtt is a márkánál valamivel alacsonyabb eladásokkal számolnak jövőre, mint 2021-ben. Érdekesség, hogy miközben az összeladások csökkennek, a villanyautókból kétszer annyi fogy, mint egy évvel korábban.

A BMW jövője, illusztráció, BMW XM
Forrás: BMW

Hatalmas visszahívás a Volkswagennél és az Audinál

A nagy autógyártók sem kerülik el a visszahívásokat, az utóbbi időben a különböző vállalatoknál elég sokra került sor. A Mercedes és a BMW után most a Volkswagen és az Audi is kénytelen volt beállni a sorba. Az Egyesült Államokban hívnak vissza 225 ezer járművet. Ezek egyik részénél a tolatókamerával vannak gondok, más esetekben a guminyomás-ellenőrző szenzor, azaz a TPMS meghibásodása okoz problémát. Az amerikai közlekedésbiztonsági hatóság, az NHTSA figyelt fel erre, és ő kötelezte a gyártókat, hogy javítsák ki a hibákat.

A guminyomás-ellenőrző szenzor esetében a szoftverrel van gond, legalábbis ezt állítja az NHTSA. Elmondása szerint nem reagál elég gyorsan abban az esetben, amikor valamilyen oknál fogva hirtelen történik valami a nyomással. Továbbá olyan helyzetekben is csak később jelzi a problémát, ha valamiért mind a négy kerék elkezd veszíteni a nyomást, ez pedig balesetveszélyes is lehet. Ezért kötelezte a gyártókat az amerikai közlekedésbiztonsági hatóság, hogy orvosolják

Volkswagen Golf 8, illusztráció

Forrás: totalcar.hu

a hibát, még akkor is, ha ezek a késve történő jelzések csak elvétve jelentkeznek. A cégcsoport úgy döntött, hogy az összes olyan autót visszahívja, amely potenciálisan érintett lehet.

A másik probléma a tolatókamerával kapcsolatos, ennek a hibáját a fedélzeti rendszer egy feszültség szabályozója okozza. A hivatalos álláspont szerint a hibás alkatrész miatt elromolhat a kamera, miközben az autó áll. Ezután pedig értelemszerűen nem kapcsol be, nem jelenik meg a képe a műszeregységen. Ez további biztonsági kérdéseket vet fel, valamint kockázatot jelent, hiszen számos sofőr a kamera képére hagyatkozik, még akkor is, ha köztudott, hogy vannak olyan helyzetek, amikor a visszapillantó tükör használata előnyösebb lenne.

A visszahívás több mint 225 ezer autót érint, olyan típusokat, amelyeket 2019 és 2022 között gyártottak. A hibák előfordulási száma azonban nagy különbséget mutat. A feszültség szabályozó hibája, ami a kamera elromlásáért felelős, mindössze 6 ezer autót érint, míg a guminyomás-ellenőrző szenzoré több mint 220 ezer autót. A típusok listája hosszú, de olyan népszerű modellek is szerepelnek rajta, mint a Golf, a Jetta vagy az Audi A3.

Azzal kapcsolatban nincs információ, hogy esetleg európai modellek tekintetében is jelentkezhet-e valamilyen meghibásodás. Azonban nem szabad szem elől téveszteni, hogy az európai és az amerikai modellek között számos eltérés van, annak ellenére, hogy ugyanazt a nevet viselik.

Audi-beltér, a központi kijelzőn kellene megjelenjen a kamera képe

Forrás: AutoNews

Válasszon aktuális ajánlataink közül!

25% KEDVEZMÉNY A KÉKFÉNYSZŰRŐS LENCSEKRE,

vagy 15% a szemüvegkeretekre!

www.doraoptics.ro

SZÁSZRÉGEN
(Libertății)

B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

MAROSVÁSÁRHELY
(Központ)

P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MEDGYES

Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

DICSŐSZENTMÁRTON

Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)

B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA

Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

MAROSLUDAS

Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7.
0735 786 853

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr. 25/A
0728 908 856

SEGESVÁR

Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

MAROS MEGYEI TANÁCS
REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ÉS PÁLYÁZATKIVITELEZÉSI
IGAZGATÓSÁG

KÖZLEMÉNY

a Maros megyei, 3-as segesvári övezetben az összegyűjtött, nem veszélyes települési hulladék átrakóállomása megépítéséről szóló projekt környezeti hatását illetően

A Maros Megyei Tanács, a „Maros megyei, 3-as segesvári övezetben az összegyűjtött, nem veszélyes települési hulladék átrakóállomásának a megépítése” projekt titularisa, értesíti az érdekelteket, hogy a projekt ügyében a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség meghozta a döntést a besorolási fázisról a környezetre való hatás értékelésének az elvégzése nélkül. A létesítményt Maros megyében, Segesvár municípiumban, a Cartier Venchi utca, Între Huli övezet 2C sz. alatt javasolják kivitelezésre. A besorolási projekt és az azt megalapozó indoklás tanulmányozható a következő internetes címen: <http://apmms.anpm.ro>

Az érdekeltek a besorolási döntéstervezetre vonatkozó hozzászólásaikat/megjegyzéseiket elküldhetik a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán való közléstől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

KIADÓ hőszigetelt, bútorozott, két-szobás lakás az Uniriiban. Tel. 0746-502-316, 0752-379-608. (17921-l)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornajavítást, teraszkészítést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17641-l)

A DENIS METAL KT. Koronkán (DE 60) begyűjt őcskavasat és nemvasfémeket, biztosítja a szállítást. Tel. 0755-517-698. (23283-l)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ács munkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17743)

TÉVÉ, mosógép, háztartási gép javítását vállalom a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (17925)

MEGEMLÉKEZÉS

Huszonhárom esztendő repült el azóta, mióta a szeretett édesanyát és nagymamát, a marosvásárhelyi születésű **WERMESCHER OLGÁT,** az ICRTI könyvelőnőjét utolsó útjára kísértük.

Emlékét mindörökké megőrzi fia, Szucher Ervin és két unokája, Ágnes Bernadett és Eszter Timea. (sz.-l)

„Múlnak a napok, telnek az évek, de mi soha nem felejtünk el téged.”

Szomorú szívvel emlékezünk november 23-án **CSENGERI SÁNDORRA** halálának 3. évfordulóján. Nyugodj csendesen, Sanyi tata!

Fia, Lori, lánya, Imola, menyé, Ramona, veje, Csabi, két unokája: Blanka és Lóni. (-l)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal és nehéz szívvel tudatjuk, hogy a szerető nagytata, após, rokon, barát,

TÓKÉS ENDRE

életének 86. évében, 2022. november 21-én örökre megpihent.

Drága halottunk temetése november 24-én, csütörtökön 14 órakor lesz a mezőcsávási temetőben, református szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi a gyászoló család. (-l)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenytárgyalást hirdet

- kereskedelmi helyiség – crew shop
- reklámfelületek működtetésére

A pályázatokat **december 14-én 10 óráig** lehet benyújtani, az ajánlatokat **december 14-én 12 órakor** bontják fel.

Részletek a www.transylvaniaairport.ro oldalon,
telefon: 0265/328-888, 0749-014-465.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖKI KABINET

A Romániai iskolaprogram lebonyolítása Maros megyében

A Romániai iskolaprogram megvalósításával foglalkozó megyei bizottság nevében tájékoztatjuk önöket, hogy 2022. október folyamán megfelelő körülmények között zajlott a beszerzett termékek szétosztása, a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság nem végzett ellenőrzéseket ezen a területen, és nem is jelentettek különösebb problémákat a program kivitelezésében.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

ADVENTI OPERETT
MAGYAR NÓTA ÉS
TÁNCDAL GÁLAEST
Erdélyi Turné 2022

Fellépők:
Gergely Róbert, Kalocsai Zsuzsa, Peller Károly

Marosvásárhely
2022. December 12., 20⁰⁰ óra
Kultúrpalota

Jegyek elővételben a Kultúrpalota
jegyirodájában vásárolhatók.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Colleen Hoover
Talán mégsem

Jégvarázs
365 mese

Colleen Hoover
Verity

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Szünetel a vízellátás

Az AQUASERV RT. tájékoztatja a fogyasztókat, hogy az ivóvízhálózaton végzendő karbantartási munkálatok miatt szünetel az ivóvízellátás a 2022. november 23-áról 24-ére virradó éjszaka, 22 és 5 óra között (beesült időpont), az alábbiak szerint:

- Marosvásárhely – kivéve az alábbi részeket:
 - Somostető;
 - Cornişa negyed;
 - Mihai Viteazul utca;
 - Alexandru Papiu Ilarian utca;
 - Gheorghe Marinescu utca;
 - Kövesdomb;
 - Pandúrok útja;
- Nyárádtő;
- Maroskeresztúr.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapokból rövid ideig zavaros víz folyik, a csövekben levő lerakódás felkavaródása miatt. Javasoljuk, hogy ezt a vizet csak háztartási célokra használják, ameddig le nem tisztul. Elnézést kérünk az okozott kellemetlenségért. Köszönjük a megértést.

AQUASERV RT., Marosvásárhely

TAMÁS GÁBOR

A múltam
elkísér...

lemezbemutató
koncert

2022. november 29-én,
kedden, 19 órától
a Marosvásárhelyi Kultúrpalotában

MAROS A Maros Művészegyüttes szervezésében

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...

MINDEN SZERDÁN 21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

